

Programmabegroting 2025-2028

3.2 Paragrafen

3.2.1 Paragraaf Lokale heffingen

1. Overzicht

In deze paragraaf gaan we in op de lokale heffingen die de gemeente Oegstgeest kent en het beleid ten aanzien van deze lokale heffingen. Vervolgens beschrijven we per lokale heffing op hoofdlijnen de opbouw en berekening van het tarief en de kostendekkendheid. Ook wordt inzicht gegeven in het kwijtscheldingsbeleid en de lokale lastendruk die vergeleken wordt met regiogemeenten.

De onroerendezaakbelastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffing worden gerekend tot de zogenaamde woonlasten. De opbrengsten van de onroerendezaakbelastingen, toeristenbelasting, hondenbelasting en precariobelasting zijn vrij te besteden. De rioolheffing, afvalstoffenheffing en leges mogen niet meer dan kostendekkend zijn.

In Oegstgeest kennen we de volgende lokale heffingen:

Belasting	Omschrijving
Onroerendezaakbelastingen	Belasting op het eigendom van onroerende zaken.
Rioolheffing	Belasting op de mogelijkheid om afvalwater en/of hemelwater af te voeren via de gemeentelijke riolering.
Afvalstoffenheffing	Belasting op de mogelijkheid om afval ter inzameling aan te bieden aan de afvalinzamelingsdienst.
Toeristenbelasting	Belasting op het overnachten in bijvoorbeeld een hotel of bed and breakfast.
Hondenbelasting	Belasting op het hebben van een hond.
Precariobelasting	Belasting voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven gemeentegrond.
Leges (diversen)	Leges worden ook wel 'retributies' genoemd. Een retributie is een betaling aan de overheid waar een individueel aanwijsbare tegenprestatie van die overheid tegenover staat.
Bedrijven Investeringszone (BIZ)	Heffing waarmee ondernemers in een afgebakend gebied samen meebetalen aan een aantrekkelijke en veilige omgeving.

2. Beleid ten aanzien van lokale heffingen

De komende jaren zetten we het beleid van de afgelopen jaren voort. Dit beleid is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- We streven naar kostendekkende tarieven voor de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de leges (hoofdstuk 1, 2 & 3);
- De lokale heffingen worden in principe verhoogd met niet meer dan de prijsindex;
- Noodzakelijke investeringen voor de rioleringen en de inzameling van de afvalstoffen dekken we eventueel vanuit de gecreëerde voorzieningen;

3. Hoofdlijnen opbouw en berekening lokale heffing

3.1 Onroerende zaakbelasting (OZB)

Voor zowel woningen als niet-woningen ontvangen alleen eigenaren een aanslag. Vanwege de schommelingen in de WOZ-waarden voeren we bij de OZB geen tarievenbeleid maar een opbrengstenbeleid. Dat betekent dat we op de totale opbrengst een inflatiecorrectie toepassen. Voor 2025 is deze 2,8%. De totale opbrengst aan OZB voor het jaar 2025 wordt geraamd op € 12,2 mln.

Jaren (Bedragen x 1.000)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
OZB Percentage Woningen	0,1200%	0,1295%	0,1263%
OZB Percentage niet-woningen	0,6300%	0,7010%	0,7271%
OZB Opbrengst geraamd	€ -8.301	€ -11.169	€ -12.202

3.2 Rioolheffing

In het Integraal Waterketenprogramma (IWKp) is een prognose opgenomen voor de kosten en de opbrengsten van de riolering en waterzorgtaken. De rioolheffing dekt de lasten van deze gemeentelijke riolering en de waterzorgtaken. De opbrengsten van de rioolheffing zijn kostendekkend. We houden de tarieven zo stabiel mogelijk.

De opbrengsten stijgen conform het vastgestelde IWKp.

Kostendekkendheid Rioolheffing (Bedragen X € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Kosten taakveld Riool	€ 2.113	€ 2.531	€ 2.642
Opbrengsten exclusief opbrengst heffing	-€ 1	-€ 3	-€ 3
Netto kosten taakveld Riool	€ 2.112	€ 2.527	€ 2.639
Toe te rekenen kosten:			
Overhead inclusief (omslag)rente	€ 142	€ 270	€ 204
BTW	€ 373	€ 312	€ 368
Totaal toe te rekenen kosten	€ 515	€ 582	€ 572
Totaal kosten	€ 2.626	€ 3.110	€ 3.211
Heffingsopbrengst			
Rioolheffing	€ 2.590	€ 2.731	€ 3.127
Heffingsopbrengst	€ 2.590	€ 2.731	€ 3.127
Kostendekkendheid:	98,6%	87,8%	97,4%
Onttrekking uit bestemmingsreserve Riolering	€ 36	€ 379	€ 0
Vrijval Voorziening riolering derden	€ 0	€ 0	€ 84
Gecorrigeerde opbrengst heffing	€ 2.626	€ 3.110	€ 3.211
Gecorrigeerde kostendekkendheid	100,0%	100,0%	100,0%

3.3 Afvalstoffenheffing

Voor de tarieven van de afvalstoffenheffing geldt hetzelfde als die bij de rioolheffing. Ook hier zijn de opbrengsten van de afvalstoffenheffing kostendekkend. We houden de tarieven zoveel mogelijk stabiel. We begroten op 99% kostendekkendheid om een deel van de stijgende kosten te dekken zonder dat de burger hiervoor extra hoeft te betalen. In 2024 is er een vrijval uit de voorziening afvalstoffenheffing gedaan om het tarief in stappen te laten stijgen.

Kostendekkendheid Afvalstoffenheffing (Bedragen 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Kosten taakveld Afval	€ 3.063	€ 3.640	€ 3.772
Opbrengsten exclusief opbrengst heffing	-€ 98	-€ 118	-€ 118
<i>Netto kosten taakveld Afval</i>	€ 2.965	€ 3.522	€ 3.654
Toe te rekenen Kosten:			
Overhead inclusief (omslag)rente	€ 307	€ 357	€ 327
BTW	€ 528	€ 608	€ 652
<i>Totaal toe te rekenen kosten</i>	€ 835	€ 965	€ 980
Totaal kosten	€ 3.801	€ 4.486	€ 4.633
Heffingsopbrengst			
Afvalstoffenheffing	€ 3.801	€ 4.151	€ 4.587
Heffingsopbrengst	€ 3.801	€ 4.151	€ 4.587
Kostendekkendheid:	100,0%	92,5%	99,0%
Vrijval Voorziening afvalstoffenheffing derden		€ 336	€ 46
Gecorrigeerde opbrengst heffing		€ 4.486	€ 4.633
Gecorrigeerde kostendekkendheid		100,0%	100,0%

3.4 Leges

De leges zijn te verdelen in drie hoofdstukken:

Hoofdstuk 1 is de Algemene dienstverlening door burgerzaken waarvoor een correctie voor inflatie van 2,8% wordt toegepast en dienstverlening die onder de Europese richtlijn valt.

Hoofdstuk 2 is de Dienstverlening voor de fysieke leefomgeving (omgevingsvergunningen). Voor 2025 en verder is op basis van de (woning-) bouwprognose en de historische jaarlijks ontvangen bouwleges een inschatting gemaakt van de opbrengst uit deze heffing. Deze wordt geschat op afgerond € 1,15 mln.

Hoofdstuk 3 is de dienstverlening die onder de Europese richtlijn valt.

Onderwerp legesverordening	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kostendekkendheid
Hoofdstuk 1 - Algemene dienstverlening					
Paragraaf 1.1 - Burgerlijke stand	€ 21.743	€ 39.975	€ 24.618	€ 62.647	72,56%
Paragraaf 1.2 - Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	€ 140.562	€ 94.921	€ 58.465	€ 298.356	101,50%
Paragraaf 1.3 - Rijbewijzen	€ 30.822	€ 44.560	€ 27.446	€ 103.751	100,90%
Paragraaf 1.4 - Verstrekkingen in het kader van de basisregistratie persoonsgegevens	€ -	€ 12.349	€ 7.609	€ 16.013	80,23%
Paragraaf 1.7 - Overige publiekszaken	€ 12.034	€ 3.660	€ 2.255	€ 8.856	49,34%
Paragraaf 1.9 - Bijzondere wetten	€ 8.809	€ 17.985	€ 11.075	€ 28.265	74,63%
Paragraaf 1.10 - Diversen	€ 5.896	€ 1.066	€ 656	€ 3.824	50,19%
Totaal hoofdstuk 1	€ 219.866	€ 214.516	€ 132.124	€ 521.712	92,09%
Hoofdstuk 2 - Omgevingswet					
Paragraaf 2.3 - Activiteiten met betrekking tot bouwwerken	€ 214.626	€ 581.712	€ 358.190	€ 1.154.526	100,00%
Totaal hoofdstuk 2	€ 214.626	€ 581.712	€ 358.190	€ 1.154.526	100,00%
Hoofdstuk 3 - Europese dienstenrichtlijn					
Paragraaf 3.1 - Horeca	€ -	€ 2.459	€ 1.516	€ 3.911	98,39%
Totaal hoofdstuk 3	€ -	€ 2.459	€ 1.516	€ 3.911	98,39%
Totaal	434.492	798.687	491.830	1.680.149	97,40%
Recapitulatie Hoofdstuk 1, 2 en 3					
Kostendekking Hoofdstuk 1	€ 219.866	€ 214.516	€ 132.124	€ 521.712	92,09%
Kostendekking Hoofdstuk 2	€ 214.626	€ 581.712	€ 358.190	€ 1.154.526	100,00%
Kostendekking Hoofdstuk 3	€ -	€ 2.459	€ 1.516	€ 3.911	98,39%
Kostendekking totale tarieven tabel	€ 434.492	€ 798.687	€ 491.830	€ 1.680.149	97,40%

3.5 Overige belastingen en heffingen

De toeristenbelasting wordt geheven voor het aantal overnachtingen van een hotelbezoeker. Op deze wijze dragen deze bezoekers bij aan het gebruik van de voorzieningen binnen de gemeente. De tarieven worden in 2025 verhoogd met het inflatiepercentage van 2,8%. Voor 2025 stijgt het tarief van € 4,43 per overnachting naar € 4,55.

De hondenbelasting kent geen kostendekkendheidsbeginsel en kan vrij worden besteed. De opbrengst wordt geïndexeerd met 2,8%.

De algemene tarieven worden in 2025 verhoogd met het inflatiepercentage van 2,8%.

3.6 Bedrijven Investeringszone

De gemeente Oegstgeest heeft een bedrijven investeringszone (BIZ). Ondernemers in een bepaald gebied dragen bij aan een ingesteld ondernemersfonds ter financiering van gezamenlijke lasten. Op basis van een plan wordt een te heffen bedrag vastgesteld dat door de gemeente wordt geïncasseerd en na aftrek van kosten aan de BIZ-vereniging uitbetaald.

4. Geraamde opbrengsten

Belastingsoort (Bedragen x 1.000)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Verschil begroting	in %
OZB Woningen	€ 6.793	€ 7.876	€ 8.371	€ 494	6,3%
OZB Niet-woningen	€ 3.409	€ 3.292	€ 3.830	€ 538	16,3%
Rioolheffing	€ 2.665	€ 2.731	€ 3.127	€ 397	14,5%
Afvalstoffenheffing	€ 3.734	€ 4.151	€ 4.587	€ 436	10,5%
Toeristenbelasting	€ 392	€ 460	€ 473	€ 13	2,8%
Hondenbelasting	€ 141	€ 138	€ 142	€ 4	2,6%
Opbrengst precariobelasting	€ 38	€ 26	€ 27	€ 1	3,8%
Leges Dienstverlening (Hoofdstuk 1)	€ 577	€ 504	€ 522	€ 18	3,6%
Leges Omgevingsvergunningen (Hoofdstuk 2)	€ 2.828	€ 1.402	€ 1.155	€ -247	-17,6%
Leges Dienstverlening (Hoofdstuk 3)	€ 4	€ 4	€ 4	€ -	0,0%
Bedrijveninvesteringszones	€ 50	€ 47	€ 47	€ -	0,0%
Totaal	€ 20.631	€ 20.631	€ 22.285	€ 1.653	8,0%

5. Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente Oegstgeest stelt zich actief op als het gaat om kwijtschelding van lokale heffingen aan minder draagkrachtigen. De belastingsoorten waarop kwijtschelding van toepassing is, zijn de OZB, de rioolheffing, de afvalstoffenheffing en de hondenbelasting. Degenen die kwijtschelding hebben gekregen, worden daarna jaarlijks getoetst bij het Inlichtingenbureau (IB). Als ze volgens die toets nog in dezelfde omstandigheden verkeren als het jaar waarin ze kwijtschelding hebben gekregen, ontvangen zij automatisch kwijtschelding. Voor kwijtschelding zijn de volgende budgetten geraamd:

- Riool: Er is voor de Rioolheffing € 80.000 aan kwijtschelding geraamd.
- Afval: Er is voor de Afvalstoffenheffing € 136.000 aan kwijtschelding geraamd.

6. Lokale lastendruk

Hieronder volgt een tabel die een beeld geeft van de ontwikkeling van het totaal aan woonlasten voor een gemiddeld huishouden met één, twee of meer personen per huishouden. We hebben dit weergegeven voor de verschillende WOZ-waardes: € 484.000 (het gemiddelde van Nederland in 2024) en € 646.000 (het gemiddelde van Oegstgeest in 2024).

Prognose	2024	2024	2024	2025	2025	2025
Woz-waarde	éénpersoons- huishouden	tweepersoons- huishouden	meerpersoons- huishouden	éénpersoons- huishouden	tweepersoons- huishouden	meerpersoons- huishouden
€ 484.000						
OZB	€ 627	€ 627	€ 627	€ 611	€ 611	€ 611
Rioolheffing	€ 192	€ 236	€ 236	€ 217	€ 269	€ 269
Afvalstoffenheffing	€ 300	€ 350	€ 447	€ 332	€ 383	€ 489
Totaal	€ 1.106	€ 1.200	€ 1.298	€ 1.161	€ 1.263	€ 1.370
ontwikkeling woonlasten t.o.v. 2024				105,0%	105,3%	105,6%
€ 646.000						
OZB	€ 831	€ 831	€ 831	€ 816	€ 816	€ 816
Rioolheffing	€ 192	€ 236	€ 236	€ 217	€ 269	€ 269
Afvalstoffenheffing	€ 300	€ 350	€ 447	€ 332	€ 383	€ 489
Totaal	€ 1.324	€ 1.417	€ 1.515	€ 1.366	€ 1.468	€ 1.574
ontwikkeling woonlasten t.o.v. 2024				103,2%	103,5%	103,9%

7. Lokale vergelijking

In onderstaande tabel worden de woonlasten van Oegstgeest met die van de gemeenten in de Leidse regio vergeleken, uitgesplitst naar één, twee of meerpersoonshuishoudens voor de jaren 2023 en 2024. Voor 2025 worden deze pas bekend in het voorjaar van 2025.

Gemeente	Woonlasten éénpersoonshuishoudens		Woonlasten meerpersoonshuishoudens		Gem WOZ waarde. Koop. (x €1.000)	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Katwijk	€ 858	€ 964	€ 974	€ 1.080	€ 474	€ 503
Noordwijk	€ 941	€ 988	€ 1.086	€ 1.148	€ 577	€ 583
Zoeterwoude	€ 1.050	€ 1.156	€ 1.071	€ 1.176	€ 502	€ 526
Leiden	€ 913	€ 984	€ 1.226	€ 1.324	€ 519	€ 525
Teylingen	€ 814	€ 896	€ 884	€ 1.051	€ 530	€ 537
Leiderdorp	€ 956	€ 1.026	€ 1.140	€ 1.230	€ 482	€ 490
Oegstgeest	€ 1.234	€ 1.313	€ 1.410	€ 1.502	€ 642	€ 646
Voorschoten	€ 1.340	€ 1.388	€ 1.430	€ 1.481	€ 584	€ 596
Wassenaar	€ 1.352	€ 1.401	€ 1.573	€ 1.633	€ 923	€ 921
Gemiddeld in Zuid-Holland	€ 886	€ 944	€ 976	€ 1.038	-	-
Gemiddeld in Nederland	€ 867	€ 911	€ 944	€ 994	€ 474	€ 484

Bron: Coelo atlas lokale lasten
2023/2024

3.2.2 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

1. Inleiding

De gemeente Oegstgeest moet (financiële) tegenvallers op kunnen vangen, zonder dat deze negatieve effecten hebben op het voorzieningenniveau. Of we dit kunnen, wordt bepaald door de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten en bekende risico's te dekken die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Dit wordt uitgedrukt met behulp van de ratio weerstandsvermogen d.w.z. de verhouding tussen de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit.

2. Risico's

We willen risico's die we lopen zo veel mogelijk beheersen door ze structureel en op systematische wijze te identificeren, prioriteren, analyseren en beoordelen. De gemeente Oegstgeest gebruikt NARIS als risicomanagementsysteem om de bestuurders en managers in staat te stellen om passende beheersmaatregelen te nemen voor risico's die het behalen van de doelstellingen van onze organisatie bedreigen. Risico's worden systematisch in kaart gebracht en beoordeeld door alle afdelingen binnen de gemeente.

Risico-overzicht

In het onderstaande overzicht worden de tien risico's met de grootste financiële gevolgen apart gepresenteerd, aangevuld met de getroffen beheersmaatregel, de kans op het optreden ervan en de invloed van het risico op het totaal aan risico's.

Belangrijkste financiële risico's

Risiconummer	Risico	Max. Financieel gevolg	Maatregelen	Kans	Invloed
R59	De gemeente Oegstgeest staat momenteel garant voor de rente en aflossing van leningen tot een totaalbedrag van € 5,9 miljoen (prognose 31-12-2024). Het risico is dat de instelling zijn betalingsverplichting niet kan nakomen. Bij sommige leningen is er sprake van een onderpand € 3,2 miljoen (prognose 31-12-2024)	2.656	Actief - 1. Het jaarlijks beoordelen van de financiële gegevens (minimaal de jaarrekening) van de geldnemende organisaties. 2. De financiële instellingen (geldgevers) jaarlijks wijzen op de plicht om betalingsachterstanden op geborgde geldleningen te melden.	25%	35.11%
R36	Nieuw-Rhijngest (restgex) Risico geschat € 700.000	700	Actief - Binnen de kaders van het project wordt waar mogelijk gestuurd op het voorkomen van extra kosten en het behalen van marktconforme grondwaardes.	30%	10.03%
R131	ICT-systemen zijn door cybercrime (o.a. ransomware) of een technische storing niet beschikbaar.	1.000	Actief - - Aandacht bij management (ondersteund / aangejaagd vanuit gemeente Leiden) voor informatieveiligheid in de teams. - Projecten lopen om verouderde applicaties te vervangen.	20%	9.63%
R129	Verplichting uit de samenwerkingsovereenkomst Knoop Leiden West	5.100	Actief - De gemeente bewaakt de contractvoorwaarden bij de verplichting.	5%	8.99%
R40	Als gevolg van de grotere vraag naar jeugdhulp (m.n. duurdere specialistische jeugdhulp; met verblijf) dan voorzien, bestaat de kans op overschrijding van budgetten.	500	Actief - 1. Permanente monitoring budget om tijdig te kunnen sturen. 2. Zorg dragen voor adequate financiële reserve 3D/Wmo. 3. Samenwerking op financieel gebied, spreiding financiële risico's in regio en aanscherpen van de samenwerkingsafspraken met de GR Serviceorganisatie Zorg (SOZ). 4. Juiste prikkel aan zorgaanbieders geven bij contractering, opdrachten en toetsing / contractbeheer/ wijzigen bekostigingssystematiek. 5. Bevorderen van participatie en inzet sociaal netwerk (normaliseren). 6. Het kostenbewustzijn van de jeugdteams verhogen. 7. Uitvoering regionale samenwerkingsagenda Jeugd. 8. Overleg met huisartsen/zorgorganisaties over toegang tot de jeugdhulp.	50%	8.38%

Belangrijkste financiële risico's

R84	Volumegroei Wmo met als gevolg een stijging van de kosten	250	Actief - -Monitoren van demografische ontwikkelingen. -Sturen op instroom en versterking van preventie en algemene voorzieningen. -Effecten van abonnementstarief op volume/kosten zijn nog onzeker. In de Leidse regio wordt de mogelijke volumestijging door het abonnementstarief gemonitord. In samenspraak met de VNG en het Rijk wordt onderzoek gedaan naar de effecten van de invoering van het abonnementstarief. In het Regeerakkoord Rutte IV staat dat het Rijk op dit punt actie zal ondernemen en het abonnementstarief met ingang van 2026 voor huishoudelijke ondersteuning af te schaffen. -Tijdelijk inhuren van extra capaciteit om toenemende vraag op te vangen.	70%	6.30%
R105	Risico dat vacatures op korte termijn niet ingevuld kunnen worden, waardoor er relatief duurdere inhuur nodig is.	200	Actief - Regionale samenwerking op probleemgebieden (uitlenen specialisten, gedeelde inzet), actieve beleid op het aantrekken van young potentials en participatie bij onderwijsinstellingen voor vergroten aantrekkelijkheid van onze organisatie voor stagiairs/trainees.	50%	4.77%
R3	Het risico dat de hoogte van de bijdrage aan een verbonden partij onbeheersbaar wordt als gevolg van prijsstijgingen die niet te voorzien zijn. Denk hierbij bijvoorbeeld aan stijging van loonkosten bij de verbonden partijen als gevolg van uitkomsten CAO onderhandelingen.	200	Actief - Zienswijze op begroting van verbonden partijen kenbaar maken, actieve participatie aan financiële overleggen, inhoudelijk alert op informatie werkgroep FKGR.	50%	3.59%
R28	Rente risico bij stijgende financieringsbehoefte	100	In voorbereiding - Goed treasurymanagement in samenwerking met centrumgemeente Leiden. Tevens afdekken van financieringsbehoefte met langlopende leningen.	50%	2.38%
R85	Wijziging verdeelsystematiek/woonplaatsbeginsel in sociaal domein (Wmo/maatschappelijke zorg)	200	Actief - -Lobby richting het rijk vanuit Holland Rijnland om gevolgen te beperken -Anticiperen op veranderingen door tijdig met financiën af te stemmen op welke wijze evt. tekorten kunnen worden gedekt. -Tijdig communiceren met college en raad over gevolgen met behulp van uitgewerkte scenario's: schuldpositie, maken van beleidsmatige keuzes, etc	30%	2.13%

Overzicht Risico's

Bedrag x € 1.000

Totaal 10 grootste risico's:	10.906
Overige risico's:	1.160
Totaal alle risico's:	12.066

Veranderingen in top 10 van risico's ten opzichte van de jaarrekening 2023

Geen wijzigingen

Benodigde weerstandscapaciteit

Op de geïdentificeerde risico's hebben we een risicosimulatie uitgevoerd. Dit doen we omdat 100% dekking van alle risico's niet nodig is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Bij de simulatie hebben we gerekend met een zekerheidspercentage van 90%.

Het resultaat is dat het voor 90% zeker is dat we alle risico's kunnen afdekken met een benodigde weerstandscapaciteit van € 3.002.000. De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald voor alle risico's waarvoor geen of onvoldoende beheersmaatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

3. Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit een incidenteel en een structureel deel. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve, de bestemmingsreserves, de langlopende voorzieningen, de begrotingspost 'Onvoorzien' en aanwezige stille reserves. Stille reserves worden gevormd door het verschil tussen de marktwaarde en de boekwaarde van materiële vaste activa.

De structurele weerstandscapaciteit wordt bepaald door de omvang van toekomstige bezuinigingsmogelijkheden, het onbenutte deel van de belastingcapaciteit en de post Onvoorzien. Deze middelen kunnen worden ingezet om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering in de programma's. De beschikbare weerstandscapaciteit is € 14.893.000 en is als volgt opgebouwd:

Beschikbare weerstandscapaciteit	Bedrag x € 1.000
1. Onbenutte belastingcapaciteit	0
2. Risicoreserve grondexploitatie	700
3. Algemene reserve	12.917
4. Reserve Wmo/3D *	1.275
5. Bodembedrag **	0
Totale weerstandscapaciteit	14.893

* dit is het risicogedeelte van de reserve

** besloten in de financiële verordening 2020

4. Weerstandsvermogen

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, moeten we een relatie leggen tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij horende weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten staat hieronder.

ratio	beschikbare			
weerstandsvmogen	weerstandscapaciteit	=	€ 14.893.000	= 4,96
=	benodigde		€ 3.002.000	
	weerstandscapaciteit			

Met een ratio van 4,96 is het weerstandsvermogen volgens de normtabel van de Universiteit Twente 'uitstekend is > 2'.

5. Kengetallen

We hanteren conform het Besluit Begroting en Verantwoording vijf financiële kengetallen. Naast deze kengetallen beoordelen we ook de onderlinge verhouding van deze kengetallen in relatie tot de financiële positie. De kengetallen en de beoordeling geven gezamenlijk en op eenvoudige wijze inzicht in de financiële positie van de gemeente. De berekenwijze van de kengetallen is vastgelegd in een ministeriële regeling. Met uitzondering van de Investeringsquote, deze is beschreven in de Handleiding houdbaarheidstest gemeentefinanciën 2022 en is dus geen onderdeel van het toetsingskader van de Provincie.

Beoordeling

De beoordeling van de onderlinge verhouding van de financiële kengetallen geeft het volgende beeld:

6a. Samenvatting kengetallen

Kengetallen	Realisatie	Begroting				
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
1a. Netto schuldquote	51,5%	58,9%	81,2%	132,9%	157,9%	157,4%
1b. Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	48,1%	55,5%	78,0%	129,3%	154,2%	153,8%
2. Solvabiliteitsratio	25,9%	29,1%	25,0%	20,2%	16,9%	15,7%
3. Grondexploitatie	-1,1%	-1,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
4. Structurele exploitatieruimte	4,3%	2,7%	3,8%	0,0%	-2,9%	-2,9%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	141,2%	152,3%	158,4%	158,4%	158,4%	158,4%
6. Investeringsquote	4,14%	5,96%	9,85%	20,45%	24,64%	21,27%

Signaleringswaarden kengetallen	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
1a. Netto schuldquote	< 90%	90% > < 130%	> 130%
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90% > < 130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	20% > < 50%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20% > < 35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	< 95%	95% > < 105%	> 105%
6. Investeringsquote	1% > < 4%	0% > < 1% of 4% > < 5%	< 0% of > 5%

Beoordeling kengetallen

De kengetallen geven inzicht in de financiële positie van de gemeente. Het gemeenschappelijk toezichtkader geeft hiervoor signaleringswaarden, geen normering. De netto-schuldquote (gecorrigeerd) heeft tot 2026 de signaleringswaarde neutraal, daarna wordt de waarde als risicovol ingeschat. De toename wordt veroorzaakt door de investeringen in onderwijshuisvesting en in de openbare ruimte. Het is belangrijk de schuldquote beheersbaar te houden. De solvabiliteit heeft van 2026 tot en met 2028 de signaleringswaarde van 'risicovol'. De omvang van de netto schuldpositie en de mate van solvabiliteit houden verband met elkaar. Een hoge schuld betekent een lagere solvabiliteit. Het kengetal grondexploitatie is vanuit risico-oogpunt prima. De omvang van de grondexploitaties ten opzichte van de totale gemeentelijke baten is zeer beperkt door het aflopen van grondexploitaties en niet meer opstarten van nieuwe grondexploitaties. De structurele exploitatieruimte is voor 2025 prima, maar vanaf 2026 valt deze in de signaleringswaarde meest risicovol. De jaren 2026 t/m 2028 zijn structureel niet sluitend en vallen hiermee in de categorie meest risicovol. Het jaar 2026 ziet er overigens nog redelijk uit, omdat de kengetallen heel dicht tegen de neutrale referentiewaarden aanliggen.

De kengetallen tonen in totaliteit in 2025 een redelijke financiële positie, die in de komende jaren onder spanning komt te staan als alle investeringen via de vastgestelde plannings (MJOP, IHP, vervangingsinvesteringen) tot uitvoering worden gebracht. Door planningsoptimisme kunnen de kengetallen zich licht gunstiger ontwikkelen, totdat het totale investeringsvolume daadwerkelijk is gerealiseerd. Een behoedzaam financieel beleid blijft het uitgangspunt voor de komende jaren.

Toelichting op financiële kengetallen 2025-2028

Netto-schuldquote

Het kengetal 'netto-schuldquote', ook wel bekend als de netto-schuld als aandeel van de baten, zegt het meest over de financiële vermogenspositie van een gemeente. De netto-schuldquote geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft of juist op zijn tellen moet passen. Daarnaast zegt het kengetal ook wat over de flexibiliteit van de begroting. Hoe hoger de schuld is, hoe meer kapitaallasten er zijn (rente en aflossing) waardoor een begroting minder flexibel wordt. De netto-schuldquote geeft daarmee een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossing op de exploitatie. De netto-schuldquote valt in de signaleringswaarde neutraal.

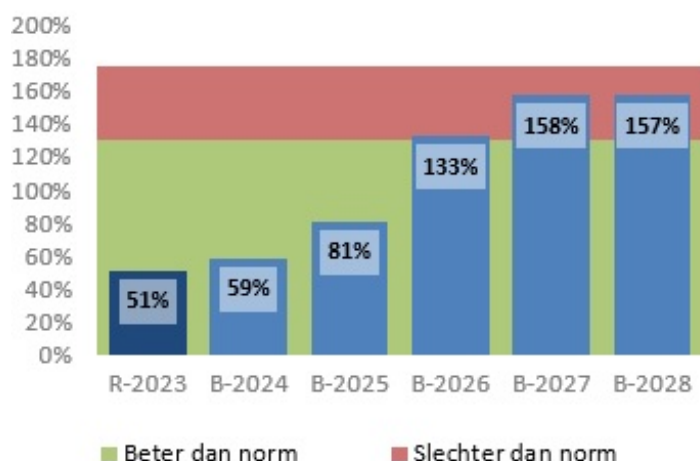
Berekening:

Voor de berekening van de netto-schuldquote wordt de netto-schuld gedeeld door het totaal van de baten binnen de exploitatie (onderhandse leningen + overige vaste schuld + kortlopende schuld + overlopende passiva +/- langlopende uitzettingen +/- kortlopende vorderingen +/- overlopende activa) / totale baten voor bestemming. (Bedragen x € 1.000)

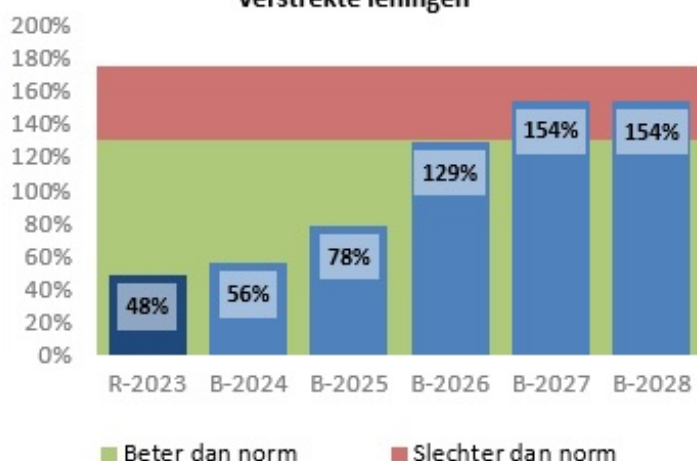
1. Netto schuldquote		Realisatie		Begroting			
		2023	2024	2025	2026	2027	2028
A. Vaste schulden	+	54.142	47.547	62.059	91.381	109.206	110.135
B. Netto vlottende schuld	+	7.778	4.592	11.027	10.060	10.225	10.293
C. Overlopende passiva	+	11.125	11.125	11.125	11.125	11.125	11.125
Totale bruto schuld		73.045	63.264	84.211	112.566	130.556	131.553
D1. Financiële activa (uitzettingen > 1 jaar)	-	0	0	0	0	0	0
D2. Financiële activa (verstrekke leningen)	-	2.667	2.661	2.655	2.649	2.643	2.637
E. Uitzettingen < 1 jaar	-	24.739	9.346	9.346	9.346	9.346	9.346
F. Liquide middelen	-	493	0	0	0	0	0
G. Overlopende activa	-	6.858	6.858	6.858	6.858	6.858	6.858
Totale netto schuld		40.955	47.060	68.007	96.362	114.352	115.349
Totale netto schuld gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen		38.288	44.399	65.352	93.713	111.709	112.712
H. Totale saldo van baten (excl. mut. res.)	/	79.572	79.930	83.795	72.505	72.442	73.286
Netto schuldquote		51,5%	58,9%	81,2%	132,9%	157,9%	157,4%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen		48,1%	55,5%	78,0%	129,3%	154,2%	153,8%

Door de investeringen in onderwijshuisvesting en het Meerjarenonderhoudsprogramma loopt de netto-schuldquote op. De komende jaren zullen we zeer scherp het verloop van onze schuldpositie moeten monitoren. Als veilige signaleringswaarde wordt landelijk 130% gehanteerd maar dit is geen harde norm. Bij de beoordeling van nieuwe investeringen zal het gevolg voor de schuldpositie een steeds belangrijkere rol gaan spelen. In raadsbesluiten vermelden we het effect van de investering op het kengetal. Een aandachtspunt hierbij is dat het kengetal sterk afhankelijk is van de totale baten in de begroting. Doordat de baten pas in een volgende begroting worden geïndexeerd en bijgesteld geeft het kengetal in het meerjarenbeeld altijd een minder gunstig beeld. In werkelijkheid ligt het kengetal al snel 15% lager door dit effect.

1a. Netto schuldquote

1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de mate aan waarmee de gemeentelijke bezittingen zijn betaald met eigen middelen. Anders gezegd: het aandeel van het eigen vermogen in het totaal vermogen. Hoe hoger de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen (het financiële kengetal solvabiliteitsratio), hoe gezonder de gemeente.

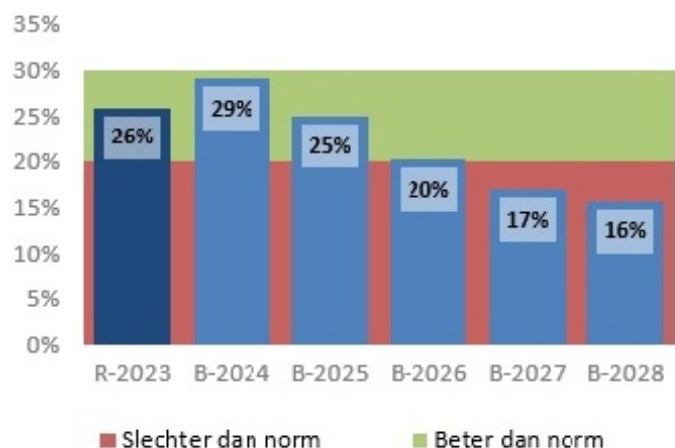
Berekening:

Eigen vermogen / totaal vermogen (Bedragen x € 1.000)

2. Solvabiliteitsratio			Realisatie		Begroting			
			2023	2024	2025	2026	2027	2028
A. Eigen vermogen	+		29.112	30.194	31.401	30.990	28.575	26.202
B. Totaal passiva	/		112.387	103.745	125.667	153.287	168.785	166.830
Solvabiliteit			25,9%	29,1%	25,0%	20,2%	16,9%	15,7%

Wanneer de helft of meer van het totaal vermogen uit eigen vermogen bestaat, dan is een gemeente voldoende solvabel. De streefwaarde voor solvabiliteit is minimaal 20% eigen vermogen. De solvabiliteit daalt en in 2026 blijven we net niet binnen de signaleringswaarde 'neutraal'. In de volgende jaren daalt deze waarde door investeringen in onderwijshuisvesting en in de openbare ruimte.

2. Solvabiliteitsratio

Grondexploitatie

Het financiële kengetal 'grondexploitatie' geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde) is ten opzichte van de jaarlijkse baten. Een voorbeeld: wanneer een gemeente grond tegen de veel lagere prijs van landbouwgrond heeft aangekocht, is er veel minder risico dan wanneer er dure grond is aangekocht terwijl de vraag naar woningen is gestagneerd. Volgens het MPG loopt de grondexploitatie in 2025 af.

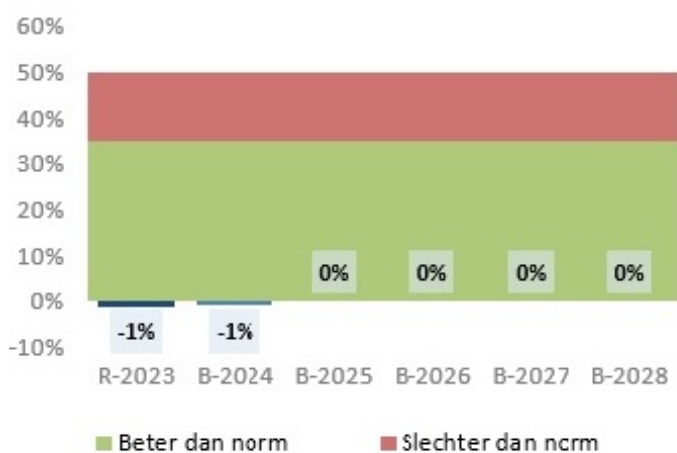
Berekening:

Boekwaarde in exploitatie genomen gronden / totale baten voor bestemming (Bedragen x € 1.000)

3. Grondexploitatie		Realisatie		Begroting			
		2023	2024	2025	2026	2027	2028
A. Bouwgronden in exploitatie	+	-912	-760	0	0	0	0
Totale bouwgronden		-912	-760	0	0	0	0
B. Totale saldo van baten (excl. mut. res.)	/	79.572	79.930	83.795	72.505	72.442	73.286
Grondexploitatie		-1,1%	-1,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Een norm bepalen voor het kengetal 'grondexploitatie' is lastig. De boekwaarde van de gronden in bezit zegt namelijk nog niets over de relatie tussen de vraag en aanbod van woningbouw dan wel het aantal vierkante meters bedrijventerrein. Maatwerk is hiervoor van toepassing, dat wil onder andere zeggen: hoeveel woningen of vierkante meters bedrijventerrein zijn gepland, van welk type en op welke plek? Daarnaast is het van wezenlijk belang wat de te verwachten vraag zal zijn. Dit vergt meer onderzoek dan naar voren komt uit het genoemde kengetal. De boekwaarde van de gronden geeft wel weer of een gemeente veel middelen heeft gestopt in haar grondexploitatie. Dit geld moet de gemeente namelijk ook nog terugverdienen.

3. Grondexploitatie

Structurele exploitatieruimte

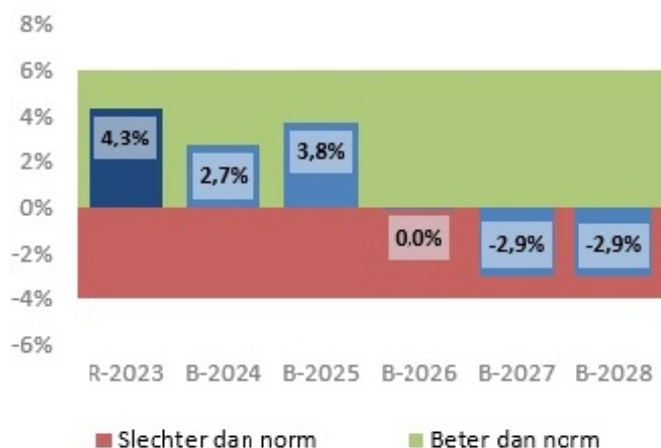
Het financiële kengetal 'structurele exploitatieruimte' geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft dit kengetal ook aan of we in staat zijn om structurele tegenvallers op te vangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Onze structurele exploitatieruimte is in 2026 net onder de signaleringswaarde gezakt en daalt daarna snel verder. Dit komt doordat er nog geen oplossingen voor het ravijnjaar in de meerjarenbegroting zijn verwerkt. We volgen daarbij het advies van de VNG. Het resultaat daalt ook omdat de financieringslasten stijgen vanwege de investeringen in de onderwijshuisvesting en openbare ruimte.

Berekening:

Structurele baten +/- structurele lasten / totale baten voor bestemming (Bedragen x € 1.000).

4. Structurele exploitatieruimte		Realisatie		Begroting			
		2023	2024	2025	2026	2027	2028
A. Totale structurele lasten	-	70.858	68.586	71.872	72.683	74.721	75.627
B. Totale structurele baten	+	74.316	70.713	74.870	72.501	72.438	73.283
C. Totale structurele toevoegingen aan de reserves	-	0	0	0	0	0	0
D. Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	+	0	0	147	166	166	191
Totale structurele resultaat		3.458	2.127	3.144	-17	-2.118	-2.153
E. Totale saldo van baten (excl. mut. res.)	/	79.572	79.930	83.795	72.505	72.442	73.286
Structurele exploitatieruimte		4,3%	2,7%	3,8%	0,0%	-2,9%	-2,9%

4. Structurele exploitatieruimte

Gemeentelijke belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit (de ruimte die de gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen) wordt berekend aan de hand van de woonlasten. Onder woonlasten verstaan we de OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing voor een woning met de gemiddelde WOZ-waarde. Dit kengetal bereken je door de totale woonlasten van een gemiddeld meerpersoonshuishouden van Oegstgeest van 2025 te vergelijken met het landelijk gemiddelde 2024.

Woonlasten onder het landelijk gemiddelde waardeert de VNG als 'voldoende', woonlasten tussen het landelijk gemiddelde en 120% als 'matig' en woonlasten hoger dan 120% als 'onvoldoende'. In onze gemeente bevonden de woonlasten zich in 2024 op 152%, waarmee ze 'onvoldoende' zijn. Deze score is te verklaren doordat de gemiddelde WOZ-waarde in Oegstgeest hoger ligt dan het landelijk gemiddelde.

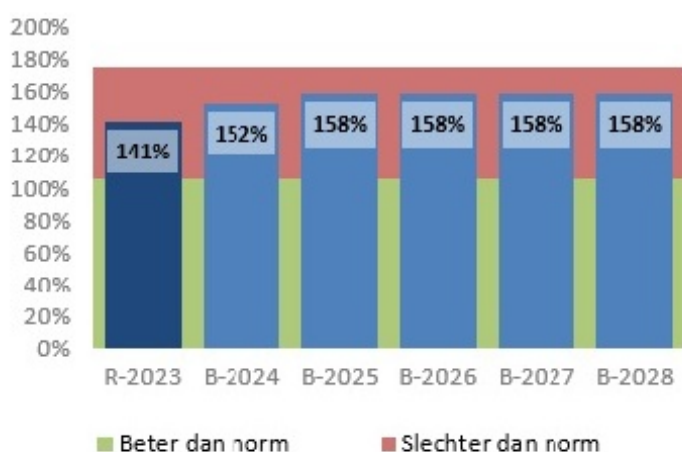
Berekening:

Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde / woonlasten landelijk gemiddelde voor gezin in het voorgaande jaar (t-1). (Bedragen x € 1.000)

Tot en met 2024 zijn de cijfers ontleend aan de COELO atlas. De prognose in 2025 is gebaseerd op een gemiddelde WOZ-waarde van € 646.000.

5. Gemeentelijke belastingcapaciteit		Realisatie		Begroting			
		2023	2024	2025	2026	2027	2028
A. OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	+	693	831	816	816	816	816
B. Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	+	228	236	269	269	269	269
C. Afvalstoffenheffing voor een gezin	+	412	447	489	489	489	489
D. Eventuele heffingskorting voor een gezin	-	0	0	0	0	0	0
Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde		1.333	1.514	1.574	1.574	1.574	1.574
E. Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin in laatst bekende begrotingsjaar	/	944	994	994	994	994	994
Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde		141,2%	152,3%	158,4%	158,4%	158,4%	158,4%

5. Gemeentelijke belastingcapaciteit

Investeringsquote

De uitkomst van de netto investeringsquote hoort normaal gesproken gematigd positief te zijn (tussen de 1 en 4 %). Voor de berekening van de netto investeringsquote wordt een periode van vier jaar genomen, zodat fluctuaties in de hoogte van de investeringen tussen jaren wegvallen. Ook wordt daarmee over een eventuele politieke investeringscyclus heen gekeken.

Berekening:

$100\% \times ((\text{Immateriële activa ultimo jaar } t + \text{Materiële activa ultimo jaar } t) - (\text{Immateriële activa ultimo jaar } t-4 + \text{Materiële activa ultimo jaar } t-4)) / (4 \times \text{Baten voor mutatie reserves jaar } t)$

6. Netto investeringsquote		Realisatie		Begroting			
		2023	2024	2025	2026	2027	2028
A. Immateriële activa ultimo jaar t+ Materiële activa ultimo jaar t	+	77.951	85.049	106.217	133.844	149.348	147.398
B. Immateriële activa ultimo jaar t-4 + Materiële activa ultimo jaar t-4	-	64.786	66.009	73.214	74.538	77.951	85.049
C. 4 x baten voor mutaties reserves jaar t	/	318.286	319.722	335.180	290.018	289.767	293.146
Netto investeringsquote		4,14%	5,96%	9,85%	20,45%	24,64%	21,27%

3.2.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

1. Inleiding

We zijn inrichter, beheerder en voor een groot deel ook eigenaar van de openbare ruimte in Oegstgeest. Onder de inrichting en het beheer van de openbare ruimte verstaan we wegen, riolering, water, kunstwerken, groen, verlichting etc. Dit noemen we kapitaalgoederen. Kapitaalgoederen zijn van directe invloed op een goed, veilig en efficiënt leef-, werk- en woonmilieu voor de inwoners.

Het financieel belang van goed beheer en onderhoud van kapitaalgoederen is groot, omdat we de waarde ervan dienen te behouden en het een aanzienlijk beslag op onze begroting legt. De organisatie wordt versterkt om het noodzakelijke (groot) onderhoud en de herinrichting / vervanging te kunnen realiseren.

Naast producent en beheerder van die kapitaalgoederen zijn we zelf ook gebruiker. Bij het uitvoeren van onze taken maken we gebruik van het gemeentehuis en de gemeentewerf.

2. Beleid

Het in eigendom hebben van ondermeer gebouwen, wegen, groen, objecten en kunstenaarswerken brengt een aantal verantwoordelijkheden met zich mee. Een van deze verantwoordelijkheden is het onderhouden ervan. Hiertoe stellen we meerjarenonderhoudsplannen op die we periodiek actualiseren. We gaan daarbij uit van van traditioneel onderhoud met als uitgangspunten sober en doelmatig. Op basis van inventarisaties van de huidige staat van onderhoud leggen we nieuwe beheerplannen voor. Hierbij is Spelen geen onderdeel meer van het beheerlan Groen maar wordt voor Spelen een apart beheerplan opgesteld. In deze nieuwe beheerplannen maken we ook de benodigde ambtelijke capaciteit zichtbaar.

In de beheerplannen is het kwaliteitsniveau voor alle onderdelen bepaald op onderhoudsniveau B als het economisch optimale beheerniveau dat voldoet aan de wettelijke zorgplicht van de gemeente. Bij herinrichting kiezen we voor een sobere en doelmatige inrichting.

In het Meerjarenonderhoudsprogramma (MJOP) zijn alle benodigde onderhouds- en vervangingsactiviteiten opgenomen voortkomend uit de wettelijk verplichte inspecties en opgestelde beheerplannen. Door realisatie van deze werken voldoet de gemeente aan haar wettelijke zorgplicht.

We werken aan projecten die in het MJOP en onder Groot Onderhoud zijn opgenomen. Hierbij nemen we een deel van de projecten in uitvoering en bevindt een aantal van de projecten zich in de voorbereidende fase.

3. Overzicht van beheerplannen

Nr.	Omschrijving beheerplan (jaar van vaststelling)	Frequentie actualisatie areaal /planning	Eerstvolgende actualisatie
Programma 1 Natuur en landschap			
1	Groenvoorzieningen (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2025
2	Speelplaatsen (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2025
3	Water/baggeren (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2025
Programma 2 Verkeer en infrastructuur			
4	Rationeel wegbeheer (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2025
5	Openbare verlichting (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2025
6	Basis Riolerings Plan (BRP) (2022)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2025
7	Verkeersregelinstallaties (2024)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	in beheer Leiden
8	Civiele kunstwerken (bruggen en dergelijke) (2024)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2028
Programma 3 Wonen en economie			
9	Overig vastgoed (2024)	Jaarlijks/1 x per 5 jaar	2028
Programma 4 Sociale infrastructuur			
10	Sporthal (2024)	Jaarlijks/1 x per 5 jaar	2028
11	Sportvelden (2021)	Jaarlijks/1 x per 5 jaar	2025
12	Kleedaccommodaties sport (2024)	Jaarlijks/1 x per 5 jaar	2028
13	Gymnastieklokalen (2024)	Jaarlijks/1 x per 5 jaar	2028
14	Multifunctionele accommodaties (2024)	Jaarlijks/1 x per 5 jaar	2028
15	Beeldende kunstwerken (2024)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2028
Programma 5 Bestuur			
	Hier zijn geen beheerplannen		
Programma 6 Bedrijfsvoering			
16	Huisvesting gemeentehuis (2024)	Jaarlijks/1 x per 5 jaar	2028
17	Huisvesting gemeentewerf (2024)	Jaarlijks/1 x per 5 jaar	2028
18	Carp-gebouw (2024)	Jaarlijks/1 x per 5 jaar	2028

4. Korte toelichting op de beheerplannen

1. Groenvoorzieningen

We leggen op basis van een systematische keuring van het bomen- en groenareaal een nieuw Beheerplan Groen voor. In dit beheerplan staan de maatregelen die nodig zijn voor beheer en onderhoud van al het openbaar groen dat ons eigendom is. Het gaat hierbij om bomen, gazons, bos, heesters, vaste beplanting, bermen, hagen, plantenbakken en wateroevers. In dit beheerplan geven we aan waar de kansen en knelpunten liggen voor meer ecologisch groenbeheer, verhogen van de biodiversiteit en klimaat adaptief groen bij renovaties. Door te investeren in groeiplaatsen en ondergronden geven we het groen een duurzamere toekomst. In het kader van het verhogen van de leefbaarheid faciliteert de gemeente inwoners bij zelfbeheer.

Jaarlijks inspecteert een onafhankelijk bureau het kwaliteitsniveau van de openbare ruimte en voeren we boomveiligheidscontroles uit om aan onze juridische zorgplicht als boombeheerder te voldoen. De dotatie in de voorziening zal worden bijgesteld naar het benodigde bedrag voor het onderhoud en vervangen van bomen/groen, zoals het beheerplan voorschrijft.

Achterstallig onderhoud: Het noodzakelijk onderhoud en de vervanging van bomen en het overig groen lopen we projectmatig in.

2. Speelplaatsen

Op basis van een inventarisatie van alle speelvoorzieningen leggen we een nieuw beheerplan Spelen voor. We beoordelen het huidige speelareaal niet alleen per toestel, maar kijken naar de gehele inrichting van de speelplek. Onderdeel hiervan zijn een goede toegankelijkheid, ook voor bewoners met een beperking en bruikbaarheid voor alle leeftijden. Waar nodig richten we speelplekken opnieuw in waarbij we zoveel mogelijk duurzame en toekomstgerichte keuzes maken. Dit doen we in samenspraak met bewoners. Jaarlijks inspecteren we alle toestellen en valondergronden op veiligheid.

Achterstallig onderhoud: De achterstand in het onderhoud lopen we projectmatig in. Waar mogelijk pakken we dit integraal op en is dit opgenomen in het MJOP.

3. Water/baggeren

Om de kwaliteit van het oppervlaktewater op peil te houden leggen we een nieuw beheerplan Baggeren en Kantbeschoeiingen voor. Het Hoogheemraadschap van Rijnland inspecteert jaarlijks de wateren en bepaalt aan de hand van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) hoeveel we moeten baggeren. We baggeren in een cyclus van een aantal jaren alle watergangen. We vervangen kantbeschoeiingen op systematische wijze in een vervangingscyclus van 25 jaar. Waar mogelijk leggen we daarbij natuurvriendelijke oevers aan.

Achterstallig onderhoud: De achterstand in het onderhoud lopen we projectmatig in.

4. Rationeel wegbeheer

Het uitvoeren van wegbeheer is een zorgplicht van de gemeente. In het beheerplan Wegen staan de maatregelen waarmee we onze wegen op het gewenste kwaliteitsniveau kunnen houden. Op basis van de weginspectie blijkt (groot) onderhoud noodzakelijk. De afgelopen jaren hebben we te weinig (groot) onderhoud uitgevoerd. Vanaf 2024 maken we hierin een inhaalslag. Zoals het beheerplan Wegen voorschrijft is een voorziening ingesteld voor het onderhoud aan de verhardingen. Het verzorgend onderhoud van de wegen (bijvoorbeeld vegen en zwerfvuil) en gladheidsbestrijding maken geen onderdeel uit van het beheerplan.

Achterstallig onderhoud: er is sprake van noodzakelijk onderhoud. Waar mogelijk pakken we dit integraal op en is dit opgenomen in het MJOP.

5. Openbare verlichting

We verlichten de openbare ruimte om een bijdrage te leveren aan de verkeers- en sociale veiligheid. In het beheerplan Openbare verlichting plan is (naast beheer- en onderhoudsaspecten) ook de vervanging van de openbare verlichting opgenomen. Om energie te besparen plaatsen we hierbij ledverlichting.

Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

6. Basis rioleringsplan (BRP)

Sinds 2008 is de Wet gemeentelijke watertaken (Wgw) van kracht. In deze wet staan, naast de traditionele zorgplicht voor het afvalwater, specifieke gemeentelijke zorgtaken. Het gaat hierbij om de zorgplicht voor hemelwater en grondwater. Met het vaststellen van de Hemel en regenwaterverordening is een eerste stap gezet naar het vasthouden van regenwater in het gebied waar het valt. Bij de (her)inrichting van woonwijken zoals momenteel in de wijk Oudenhof passen we meer open verharding toe zodat het regenwater infiltreert in het grondwater. Het doel hiervan is het op peil houden van de kwaliteit van de leefomgeving, het beter voorbereid zijn op zware en langdurige regenbuien en het duurzaam beschermen van natuur en milieu.

Samen met de regionale partners is het Integraal waterketenprogramma (IWKp) 2024-2028 opgesteld en in maart 2024 door de raad vastgesteld. Nadrukkelijk is hierin ook aandacht voor nieuwe ontwikkelingen en meer sturing op ongerioleerde lozingen (IBA's). In het Basis rioleringsplan (BRP) zijn een aantal maatregelen/ investeringen/onderzoeken opgenomen die we in uitvoering nemen in de nieuwe planperiode van het IWKp. In vervolg op het IWK actualiseren we het BRP.

In het kader van het MJOP zijn diverse (riolerings)projecten benoemd als meerjaren onderhouds investeringsproject. Deze projecten zijn in tijd uitgezet en voor overige projecten is de urgentie aangegeven. Voor curatief en preventief onderhoud gemalen is een nieuwe aanbesteding gestart, samen met de gemeente Leiderdorp. In de samenwerking binnen het IWKp is dit een gezamenlijke hoofdpst waarop de gemalen 24 uur 7 dagen in de week bewaakt worden.

Achterstallig onderhoud: groot onderhoud en vervanging zijn opgenomen in het IWKp en waar mogelijk pakken we dit integraal op in het MJOP.

7. Verkeersregelinstallaties (VRI)

In 2018 zijn we aangesloten op de Leidse verkeerscentrale en is zowel het verkeerskundig als het technisch en operationeel beheer van de VRI's overgedragen aan de gemeente Leiden. Aangezien de VRI's ons eigendom zijn zijn wij verantwoordelijk voor de vervanging ervan.

Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

8. Civiele kunstwerken (bijvoorbeeld bruggen, tunnels, duikers, etc.)

Civiele kunstwerken horen bij de wegen-, fietspaden- en voetpadenstructuur in Oegstgeest. In het in april 2024 vastgestelde beheerplan civiele kunstwerken hebben we de uitkomsten van de recente inspecties en een planning en raming voor de verwachte onderhoudsopgaven weergegeven in de komende 4 jaar.

De financiële gevolgen van het geactualiseerde beheerplan zijn in de begroting verwerkt.

De renovatie- en vervangingsprojecten die deel uitmaken van het MJOP zijn geen onderdeel van dit beheerplan. De staat van het areaal is door onderhoudswerkzaamheden de afgelopen 2 jaar sterk verbeterd. Alleen op een aantal bruggen uit het MJOP is een aslastbeperking van kracht. Op dit moment worden er geen vervangingen voorzien voor kunstwerken die geen onderdeel uitmaken van het MJOP.

Achterstallig onderhoud: Diverse bruggen die toe zijn aan groot onderhoud dan wel vervanging zijn opgenomen in het MJOP.

9. Overig vastgoed

Onder overig vastgoed vallen de volgende gebouwen: het marktgebouw, de Oudenhofmolen in het Irispark en een dienstwoning bij de gemeentewerf. Er zijn geen woningen/gebouwen meer in tijdelijk beheer. Waar mogelijk stoten we vastgoed af. Voor het onderhoud aan de Oudenhofmolen doen we een beroep op de daartoe strekkende subsidieregeling bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. We verwachten in september 2025 uitsluitsel hierover. Deze gebouwen maken onderdeel uit van het beheerplan gemeentelijk vastgoed.

Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

10. Sporthal De Cuyl

Sinds 2009 beheren en exploiteren we de sporthal op sportpark De Voscuyl. Sporthal De Cuyl is te verdelen in drie zalen, door middel van scheidingswanden. De skybox op de eerste verdieping is permanent verhuurd aan een fysiotherapiepraktijk. We onderzoeken of een regionale samenwerking in het beheer van de sporthal financieel aantrekkelijk kan zijn. De sporthal maakt onderdeel uit van het beheerplan gemeentelijk vastgoed.

Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

11. Sportvelden

Het beheerplan Sportvelden uit 2021 gaat over de sportvelden die worden onderhouden door de gemeente Oegstgeest. Deze sportvelden zijn gelegen op sportpark De Voscuyl en het scoutingterrein aan de Abtspoelweg. De geldende normen van NOC*NSF vormen het uitgangspunt voor de beheer kwaliteit. Het beheerplan is in 2021 geactualiseerd en de financiële gevolgen van de actualisatie zijn verwerkt. We onderzoeken of het beheer van de sportvelden aan de verenigingen kan worden overgedragen.

Achterstallig onderhoud: Veld 6 (FC Oegstgeest/OGC Golf) wordt mogelijk overgedragen.

12. Kleedaccommodaties sport

Het gaat hier om de kleedaccommodatie bij korfbalvereniging Fiks. We onderzoeken de mogelijkheid deze over te dragen aan Fiks. Dit gebouw maakt onderdeel uit van het beheerplan gemeentelijk vastgoed.

Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

13. Gymnastieklokalen

De meerjarenonderhoudsplannen (MJOP's) van de gymnastieklokalen zijn vastgesteld in 2024. Het gaat hier om de gymnastieklokalen bij de Montessorischool, Leo Kannerschool, Openbare Basisschool De Vogels, de basisscholen aan de Jan Wolkerslaan en Het DOK. Deze gebouwen maken onderdeel uit van het beheerplan gemeentelijk vastgoed.

Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

14. Multifunctionele accommodaties

In een multifunctionele accommodatie zitten allerlei wijkvoorzieningen onder één dak. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld kinderopvanglocaties aan de Jac. P. Thijsselaan, Jan Wolkerslaan, Lange Voort en het Rustenburgerpad (Het DOK). In de Mozaïekzaal (aula) in de Leo Kannerschool aan de Hazenboslaan vinden ook verschillende activiteiten plaats. Deze gebouwen maken onderdeel uit van het beheerplan gemeentelijk vastgoed.

Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

15. Beeldende kunstwerken

Alle kunstwerken bevinden zich in de openbare ruimte, met uitzondering van het beeld Nel met hoed, dat staat in de hal van de bibliotheek. Merendeel van deze werken is ons eigendom, waardoor de zorg- en onderhoudsplicht van deze kunstwerken bij ons ligt. Deze objecten maken onderdeel uit van het beheerplan gemeentelijk vastgoed.

Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

16. Gemeentehuis

Het gemeentehuis heeft een publieksbalie en aangiftebalie (met werkplekken voor de politie) en is ook een officiële trouwlocatie. Het gemeentehuis is sinds 1997 een rijksmonument. Het in 2024 geactualiseerde beheerplan van het gemeentehuis is naast het noodzakelijk onderhoud op onderdelen uitgebreid met een aantal extra duurzaamheidsaspecten (onder andere ledverlichting). Het pand heeft energielabel G. Voor het onderhoud doen we een beroep op de daartoe strekkende subsidieregeling bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Het is nog niet bekend of deze wordt toegekend. Het gemeentehuis maakt onderdeel uit van het beheerplan gemeentelijk vastgoed.

Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

17. Gemeentewerf

Op de gemeentewerf werkt een groot deel van het team Beheer en onderhoud. Ook staat hier veel van het materieel van dit team en de zoutinstallatie (gladheidsbestrijding). Daarnaast hebben we er voor inwoners een milieustraat, waar we het afval gescheiden in ontvangst nemen. De gemeentewerf maakt onderdeel uit van het beheerplan gemeentelijk vastgoed.

Achterstallig onderhoud: Het interieur heeft groot onderhoud nodig. Dit wordt in 2025 opgepakt.

18. Carp-gebouw

Het gebouw voldoet niet (meer) aan de gestelde eisen in het kader van duurzaamheid. Het CJG heeft dit pand in 2018 in gebruik genomen. Het gebouw wordt onderhouden conform het opgestelde beheerplan gemeentelijk vastgoed.

Achterstallig onderhoud: Om aan de vigerende duurzaamheidseisen te voldoen dient het Carpgebouw te worden verduurzaamd. De raad heeft bij het vaststellen van de Routekaart duurzaamheid gemeentelijk vastgoed budget gevoteerd voor investeringen die binnen 10 jaar terug te verdienen zijn. Er wordt hiermee energielabel C bereikt.

5. Overzicht budget per beheerplan

Begroting (bedragen x €1.000)		2025	2026	2027	2028
A. Wegen prog. 2	Kapitaallasten	557	648	985	1.252
	Jaarlijks onderhoud	470	481	481	481
	Groot onderhoud / storting voorziening	946	946	946	946
	Subtotaal	1.973	2.076	2.412	2.680
B. Openbare verlichting prog. 2	Kapitaallasten	98	137	173	211
	Jaarlijks onderhoud	94	100	100	100
	Subtotaal	191	236	273	310
C. Civieltechnische kunstwerken prog. 2	Kapitaallasten	129	137	229	351
	Jaarlijks onderhoud	195	195	195	195
	Groot onderhoud / storting voorziening	97	97	97	97
	Subtotaal	422	430	521	644
D. Verkeersregelinstallaties prog. 2	Kapitaallasten	65	80	79	77
	Jaarlijks onderhoud	97	67	67	67
	Subtotaal	161	146	145	144
E. Speelplaatsen prog. 1	Kapitaallasten	32	64	77	76
	Jaarlijks onderhoud	96	96	96	96
	Subtotaal	127	159	172	171
F. Waterwegen prog. 1	Jaarlijks onderhoud	159	159	159	159
	Groot onderhoud / storting voorziening	131	131	131	131
	Subtotaal	291	291	291	291
G. Groen incl. sportvelden prog. 1 & 4	Kapitaallasten	236	243	295	396
	Jaarlijks onderhoud	1.133	878	878	878
	Groot onderhoud / storting voorziening	372	372	372	372
	Subtotaal	1.740	1.493	1.545	1.646
H. Riolering prog. 2	Kapitaallasten	1.068	1.238	1.397	1.505
	Jaarlijks onderhoud	500	438	453	465
	Subtotaal	1.568	1.676	1.850	1.970
I. Accommodaties diverse prog.	Kapitaallasten	2.281	2.379	3.116	3.276
	Jaarlijks onderhoud	205	205	205	205
	Groot onderhoud / storting voorziening	832	832	832	832
	Subtotaal	3.317	3.415	4.153	4.313
J. Kunstwerken prog. 4	Jaarlijks onderhoud	3	3	3	3
	Groot onderhoud / storting voorziening	14	14	14	14
	Subtotaal	17	17	17	17
Totaal		9.809	9.940	11.379	12.185

6. Overzicht kerncijfers

Overzicht met kerncijfers

Wegen		
Totale oppervlakte verhardingen:	1.133.263	m2
waarvan elementen	811.774	m2
waarvan asfalt	284.932	m2
waarvan halfverharding	29.876	m2
waarvan onverhard	4.776	m2
waarvan betonverharding	1.090	m2
waarvan kunstofverharding	815	m2
Openbare verlichting		
Openbare verlichting, aantal masten	4.556	st
Verkeersregelinstallaties	10	st
Riolering		
Riolering: lengte riolering	131	km
Riolering: aantal aansluitingen	Circa 12.500	st
Riolering: aantal gemalen	59	st
Groen		
Bomen		
Aantal bomen	13.605	st
Cultuur beplanting		
oppervlakte bodembedekkers	6.737	m2
oppervlakte boomspiegel	6.209	m2
oppervlakte opgaande heesters	52.670	m2
oppervlakte rozen	5.409	m2
oppervlakte vaste planten	8.101	m2
waarvan groen burgerparticipatie	2.004	m2
Gras		
waarvan oppervlakte berm/gras	183.170	m2
waarvan oppervlakte bloemrijk gras	19.840	m2
waarvan oppervlakte gazon	221.743	m2
waarvan oppervlakte hondenuitlaatgebied	33.597	m2
waarvan oppervlakte natuurlijke oever	4.019	m2
waarvan oppervlakte oever	54.048	m2
waarvan oppervlakte rietvegetatie	13.551	m2
waarvan oppervlakte weide	2.000	m2
waarvan oppervlakte wadi	2.926	m2
Haag		
waarvan groen oppervlakte blokhagen	22.282	m2
waarvan groen oppervlakte haagvoet	22.282	m2
Natuurlijke beplanting		
oppervlakte bos	46.487	m2
oppervlakte bosplantsoen	188.409	m2
oppervlakte griend en hakhout	7.840	m2
oppervlakte houtwal	5.109	m2
Water		

Overzicht met kerncijfers

Oppervlaktewater	337.754	m2
Oppervlaktewater sloten	160.737	m2
Spelen		
Speelplaatsen:	71	st
Speeltoestellen:	473	st
Stapstenen:	14	st
Vastgoed		
Gebouwd gemeentelijk vastgoed	33	st
Bedrijfsvloeroppervlakte gemeentelijk vastgoed	29.662	m2

3.2.4 Paragraaf Financiering

1. Inleiding

In de paragraaf Financiering zetten we de financieringsfunctie uiteen voor de jaren 2025-2028. In de paragraaf Algemene ontwikkelingen komen de renteontwikkelingen en ontwikkelingen in de wet- en regelgeving aan de orde. In de paragraaf Ontwikkelingen gemeente Oegstgeest geven we een toelichting op de renterisiconorm, de kasgeldlimiet en de financiering van de gemeente.

2. Algemene ontwikkelingen

Renteontwikkelingen

De rente op de geld- en kapitaalmarkt wordt naast macro-economische ontwikkelingen voornamelijk bepaald door het beleid van de Europese Centrale Bank (ECB). Het doel van de ECB is prijsstabiliteit. Een inflatie van 2% op de middellange termijn wordt als ideaal gezien.

De ECB heeft geen directe invloed op stijgende prijzen (inflatie). Maar de centrale bank kan met haar monetaire beleid de inflatie wel indirect beïnvloeden. Voor het monetaire beleid beschikt de ECB over verschillende instrumenten. De zogenoemde beleidsrente is een belangrijk instrument. Die rente bepaalt de rentetarieven voor banken om geld bij de ECB te lenen of aan te houden.

Na de corona periode zorgde het economische herstel voor een hoge inflatie. Het economisch herstel, de oorlog tussen Rusland en de Oekraïne en de stijgende energieprijzen die daaruit volgde, leidde op het hoogtepunt in 2022 en 2023 tot een inflatie van rond de 10%. Als een reactie op de hoge inflatie verhoogde de ECB geleidelijk de beleidsrente. Op het hoogste punt was de beleidsrente 4%. De periode met een extreem hoge inflatie lijkt inmiddels voorbij. De inflatie in de Eurozone ligt net iets hoger dan de 2%. Vooral in 2023 daalde de inflatie sterk. In 2024 lijkt de inflatie te stagneren, al blijft de loonontwikkeling nog steeds relatief hoog. Voor de ECB zijn dit signalen om de beleidsrente geleidelijk aan te verlagen. Het is de verwachting dat de ECB de rente in een laag tempo verder zal verlagen, mede afhankelijk van de ontwikkeling van de inflatie.

Het is daarom ook de verwachting dat zowel de korte- als langlopende marktrente op de middellange termijn beperkt zullen dalen. Het is daarbij niet de verwachting dat de lage rentepercentages, zoals deze voor 2022 de norm waren, weer zullen terugkomen.

In de periode dat deze begroting is opgesteld, is de rente op geldleningen stabiel op ongeveer 3,1%. De rente kan zich zowel opwaarts als neerwaarts bewegen, waarbij de kans op een kleine rentedaling aannemelijker is. In deze begroting maken we de keuze om de renteprognose voor het hele meerjarenbeeld te ramen tegen 3,5%.

Renteprognoses

Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Rente kapitaalmarkt	3,00%	3,50%	3,50%	3,50%	3,50%
Rente geldmarkt	3,50%	3,50%	3,50%	3,50%	3,50%

Op basis van een lening met een looptijd van 30 jaar, rentevast en aflossing in gelijke delen.

3. Ontwikkelingen gemeente Oegstgeest

In de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido) staan de kaders voor een verantwoorde en professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden.

Kasgeldlimiet

De gemiddelde vlottende schuld, over drie maanden gezien, is voor een gemeente gelimiteerd op 8,5% van het begrotingstotaal. Onze kasgeldlimiet heeft het volgende verloop:

- Kasgeldlimiet 2022: € 5,8 miljoen
- Kasgeldlimiet 2023: € 6,0 miljoen
- Kasgeldlimiet 2024: € 6,9 miljoen

De renterisiconorm

Over de langlopende schuld mogen de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. In onderstaande tabel staat de verwachte ontwikkeling van de renterisiconorm voor de komende jaren:

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)		2024	2025	2026	2027	2028
1	Begrotingstotaal	81.724	84.411	73.040	74.975	75.778
2	Wettelijk percentage	20%	20%	20%	20%	20%
3	Renterisiconorm (1x2)	16.345	16.882	14.608	14.995	15.156
4	Renteherzieningen	0	0	0		
5	Aflossingen	6.595	6.595	5.699	4.416	4.557
6	Bedrag waarover renterisico gelopen wordt (4+5)	6.595	6.595	5.699	4.416	4.557
7	Ruimte onder renterisiconorm (3-6)	9.750	10.287	8.909	10.579	10.598

In de tabel zijn de regels genummerd zodat herkenbaar is welke onderdelen berekend worden.

Bijvoorbeeld: Renterisiconorm = (1)Begrotingstotaal x (2)Wettelijk percentage.

De bedragen aan langlopende leningen waarover we een renterisico lopen de komende jaren, blijven binnen de wettelijke norm (wet Fido).

De leningenportefeuille

De leningenportefeuille per 1 januari 2024 bedroeg € 54 miljoen. In de tabel hieronder is te zien dat er nieuwe leningen zullen worden aangetrokken, waardoor de schuld jaarlijks zal toenemen.

Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Stand 1 januari	54.137	47.542	62.055	91.377	109.201
Nieuwe leningen	-	21.108	35.020	22.241	5.486
Reguliere aflossingen	6.595	6.595	5.699	4.416	4.557
Stand per 31 december	47.542	62.055	91.377	109.201	110.130
Rentelasten	857	1087	1926	2768	3111

Voor de toerekening van de rentelasten maken we gebruik van de renteomslagmethode. Het totaal van de rentelasten wordt daarbij 'omgeslagen' over het geheel van de investeringen/activa. De rentelasten zijn het totaal van de rentelasten op de langlopende geldleningen en de kortlopende financiering minus de renteopbrengsten van 'overtollige' middelen.

Rentemethodiek en renteresultaat

Door toepassing van de renteomslagmethode rekenen we de rentelasten toe aan de taakvelden in de bijbehorende programmabegroting. De achterliggende gedachte hierbij is dat de gehanteerde omslagrente een reëel percentage is. We ronden het berekende omslagpercentage, binnen een marge van 0,5%, af naar 1,4% en hanteren dit percentage ten behoeve van de renteomslag.

**Renteresultaat
op
taakveld
Treasury**

2025

a	De externe rentelasten	1.221	
b	De externe rentebaten	-45	
	Saldo rentelasten en rentebaten		1.175
c1	De rente doorberekend aan facilitaire grondexploitaties (kostenverhaal)	0	
c2	De rente van projectfinanciering richting het taakveld	0	
c3	De rentebaar van doorverstrekte leningen richting het taakveld	0	
	Saldo aan taakvelden toe te rekenen externe rente		0
d1	Rente over eigen vermogen		-
d2	Rente over voorzieningen		-
	Saldo rente over het eigen vermogen en de voorzieningen		0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		1.175
	Totaal aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		-1.221
	Renteresultaat op het taakveld Treasury (-/- = voordeel)		-45

Voor deze renteomslag hanteren we een vast percentage. Voor 2025 bedraagt de omslagrente 1,4%. Doordat er een verschil is tussen het gehanteerde omslagpercentage en het werkelijke percentage ontstaat een renteresultaat. Het gepresenteerde voordeel van € -45.000 betekent dat de gehanteerde omslagrente hoger is dan het werkelijke percentage. We rekenen dus meer rente door naar onze activa dan dat we daadwerkelijk betalen aan de geldverstrekkers. Het verschil bevindt zich binnen de gestelde bandbreedte, wat betekent dat we een reëel rentepercentage toerekenen aan de activa.

4. Schuldpositie

Hieronder geven we het verwachte verloop van de netto schuldpositie weer. Voor de definitie van de netto schuld wordt verwezen naar hoofdstuk 4.2.2 Paragraaf weerstandsvermogen (onderdeel 5. kengetallen) .

(Bedragen x € 1.000.000) per 31 december	2024	2025	2026	2027	2028
Netto Schuldpositie	47,1	68,0	96,4	114,4	115,3

3.2.5 Paragraaf Bedrijfsvoering

Algemeen

Met de bedrijfsvoering ondersteunen we de organisatie bij de uitvoering van hun werk. Hierdoor kunnen we inwoners en bedrijven in ons dorp voorzien van een goede dienstverlening en de ambities uit het coalitieakkoord realiseren.

Centrumregeling bedrijfsvoering Leidse regio

Bij bedrijfsvoering werken we samen met onze collega's in de Leidse regio via de Centrumregeling bedrijfsvoering Leidse regio. Gemeente Leiden cluster IDA voert de bedrijfsvoeringstaken voor ons uit op het gebied van HRM, Financiën, Juridische zaken, Inkoop, Facilitaire zaken, ICT en informatievoorziening. Wij betalen hiervoor een jaarlijkse bijdrage. Voor onze gemeente is van belang om invulling te geven aan onze rol als opdrachtgever binnen de Centrumregeling. In de transitiefase tot 1 januari 2025 heeft de nieuwe organisatie zich kunnen zetten en hebben we gezamenlijk afspraken gemaakt over de samenwerking en de dienstverlening na die datum. Die afspraken zijn vastgelegd in een aangepaste dienstverlenings-overeenkomst en module dienstverlening. In 2025 gaat de aandacht van de Centrumregeling ook uit naar het verder ontwikkelen van de bedrijfsvoering. Dit doen we met het Strategisch Plan Bedrijfsvoering Leidse Regio waarin gewerkt wordt aan Duurzame inzetbaarheid, Wendbare bedrijfsvoering en Digitale transformatie.

Organisatie

Er moet een goede balans zijn tussen beschikbare ambtelijke capaciteit en ambities. We willen ook een gezonde balans hebben tussen vaste en flexibele medewerkers om kennis te borgen en verbinding met het dorp te houden. De huidige arbeidsmarkt maakt het een uitdaging om voldoende en juiste mensen te vinden. Door te investeren in de ontwikkeling van onze medewerkers, aandacht te hebben voor waardering en de collegialiteit te versterken blijven en worden we als werkgever aantrekkelijk voor de huidige medewerkers en nieuwe kandidaten.

De organisatie krijgt bij goed onderbouwde voorstellen de ruimte door te ontwikkelen naar een efficiënte, wendbare organisatie, waarbij regionale samenwerking, interessante projecten en mooie ervaringstrajecten het werk voor medewerkers aantrekkelijk maken. In dit kader investeren we in projectmatig werken en zetten we stappen om regionaal te werken aan innovatie en het toepassen van kunstmatige intelligentie.

In 2025 organiseren we wederom vóór de zomer een themasessie waarin de gemeentesecretaris de raad informeert over ontwikkelingen in en rondom de organisatie.

Informatievoorziening

De informatietaken zijn belegd bij de Centrumregeling. De focus van informatievoorziening in de komende jaren ligt op het verbeteren van de strategische aansluiting tussen business (de gemeentelijke taken) en informatievoorziening. Vervanging en/of vernieuwing van ICT-applicaties en -infrastructuur is een doorlopende activiteit.

Voor 2025 staan er voor de infrastructuur een aantal belangrijke ontwikkelingen te wachten, zoals een start met de wettelijk verplichte aanbesteding van de gehele ICT-infrastructuur, waaronder de dataopslag, servers en het netwerk en het ontwikkelen van een nieuwe digitale werkplek, die beter verbonden is met de infrastructuur. Naast het werken aan de basisinfrastructuur zijn er veel applicaties die vernieuwd of vervangen worden in 2025. Een grote is bijvoorbeeld het nieuwe financieel systeem, dat in 2025 geïmplementeerd wordt.

Informatiebeveiliging en privacy

Het is belangrijk dat onze systemen en gegevens goed beveiligd zijn. Om de kwaliteit van informatieveiligheid hoog te houden breidt de Centrumgemeente het team van Informatiebeveiliging en Privacy (IB&P) uit. Hiermee zet Leiden doorlopend in op het versterken van de veiligheid (inrichting en bewustwording), continuïteit, rechtmatigheid (AVG, Wpg) en verantwoording van informatieverwerking. Voor 2025 stellen we een nieuwe strategie IB&P op, waarin twee belangrijke onderwerpen zullen landen. Ten eerste de uitwerking van NIS2-richtlijn, landelijke wet- en regelgeving voor cybersecurity. Daarnaast nemen we daarin op hoe we als organisatie omgaan met kunstmatige intelligentie. Hier wordt komend jaar ook nieuwe wet- en regelgeving op verwacht, waaronder het laten zien welke algoritmes de gemeente heeft.

Communicatie

We informeren inwoners en organisaties actief, inhoudelijk goed en in begrijpelijke taal over onze dienstverlening en de plannen en projecten die hen aangaan. Met een uitnodigende boodschap en heldere omschrijving van de wijze waarop zij mee kunnen denken, betrekken we hen waar dat kan. We kiezen daarbij steeds voor een mix tussen digitale kanalen, zoals het Doe Mee Platform, en andere opties zoals bijeenkomsten.

We investeren in participatieprocessen en laagdrempelig en persoonlijk contact tussen gemeente en gemeenschap. Goede communicatie ondersteunt de zichtbaarheid en benaderbaarheid van het college in het dorp. Daarnaast blijft toegankelijkheid van informatie (taalniveau en inzet van beeld) een speerpunt.

Collegeonderzoeken

Voor 2025 staan de volgende onderzoeken op de rol:

- ENSIA: de jaarlijkse verantwoording over het kwaliteitszorgsysteem en de informatieveiligheid op het terrein van de Basisregistratie Personen (BRP) 2024. Afronding medio 2025;
- ENSIA: de jaarlijkse verantwoording over het kwaliteitszorgsysteem op het terrein van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) 2024. Afronding medio 2025;
- ENSIA: de jaarlijkse verantwoording over het kwaliteitszorgsysteem op het terrein van de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) 2024. Afronding medio 2025;
- ENSIA: de jaarlijkse verantwoording over het kwaliteitszorgsysteem op het terrein van de Basisregistratie Ondergrond (BRO) 2024. Afronding medio 2025;

3.2.6 Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke rechtspersoon waarin we als gemeente Oegstgeest een bestuurlijk en financieel belang hebben. Verbonden partijen zijn gemandateerd om taken namens de gemeente uit te voeren. We houden de eindverantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's.

De paragraaf Verbonden partijen bevat een toelichting op hoe we als gemeente omgaan met het vraagstuk 'grip op samenwerking' en een overzicht van alle verbonden partijen.

Grip op samenwerking

Het uitgangspunt is 'samenwerken vanuit een zelfstandig Oegstgeest'. Op verschillende manieren werken we hieraan:

- We vergroten sturing aan de voorkant en controleren minder aan de achterkant. Dit doen we door te werken aan de transparantie van de samenwerkingsverbanden en de inzichtelijkheid in de processen te vergroten.
- We realiseren de ambities en opgaven van de toekomstvisie Leidse regio 2027 door samen te werken met gemeenten binnen de Leidse regio.
- Regionaal zetten we in op samenwerking met andere gemeenten voor de kaderstelling en de controle op de samenwerkingsverbanden. Deze samenwerking vindt primair in en met de Leidse regio plaats. Ons kader voor het evalueren van bestaande en het opstarten van nieuwe samenwerkingsverbanden is de Nota verbonden partijen.
- Sturing op kosten door middel van regionale samenwerking is en blijft een belangrijke prioriteit voor het college en de gemeenteraad van Oegstgeest. We dringen in toenemende mate aan op reëel begroten en het aangeven van scenario's als er nieuwe lasten worden voorgelegd door verbonden partijen.

3. Overzicht bijdragen verbonden partijen

Verbonden partijen (bedragen x € 1.000)	Begroot 2024	Begroot 2025
1. Hecht (voorheen RDOG)	1.778	1.890
2. Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland (HR)	364	409
3. Service-organisatie Zorg Holland Rijnland (SOZ)	194	221
4. Omgevingsdienst West-Holland (ODWH)	633	710
5. Veiligheidsregio Hollands Midden	1.697	1.914
6. Werkvoorzieningschap Kust-, Duin- en Bollenstreek	655	764
7. Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)	409	407
Totaal	5.730	6.315

4. Verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen

1	Hecht (voorheen RDOG)		
Vestigingsplaats	Leiden.		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).		
Doelstelling/publiek belang	Hecht (voorheen RDOG), met als uitvoerende eenheden de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Hollands Midden, bureau GHOR Hollands Midden en de Regionale Ambulancevoorziening (RAV) Hollands Midden, heeft ten doel de belangen te behartigen van de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten op het terrein van de openbare gezondheidszorg, de volksgezondheid en de ambulancezorg. Hecht bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en het welbevinden van de burgers in de regio Hollands Midden in zowel reguliere als crisismomstandigheden.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur bestaat uit 18 leden van de 18 gemeenten in de regio Hollands Midden. Eén lid komt uit de gemeente Oegstgeest.		
Jaarlijkse bijdrage	Een jaarlijkse bijdrage op basis van het aantal inwoners (BPI) en kinderen (BPK).		
Financieel belang	De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Geprognosticeerde kerncijfers	Bedragen x € 1.000	1-1-2025	31-12-2025
	Eigen vermogen	224	-285
	Vreemd vermogen	40.982	41.791
	Resultaat		0
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	Naast de basisdienstverlening zet HECHT, onder toezicht van het CJG, preventieve aanvullende diensten in. Meer informatie: www.rdoghm.nl Deze GR heeft een relatie met: ■ Programma 4 Sociale infrastructuur		

2	Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland (inclusief regionaal investeringsfonds en Regionaal Bureau Leerplicht)		
Vestigingsplaats	Leiden.		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).		
Doelstelling/publiek belang	Holland Rijnland is een samenwerking van en voor 13 gemeenten in het hart van de Randstad. Deze gemeenten werken vanuit een gezamenlijke strategische visie op de verdere ontwikkeling van de regio. Dit gebeurt in de domeinen Economie, Duurzaamheid, Leefomgeving, Energie en Maatschappij.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur heeft 33 leden, waarvan twee afkomstig uit de gemeente Oegstgeest. Het college van B&W is in elk portefeuillehoudersoverleg vertegenwoordigd.		
Jaarlijkse bijdrage	Een jaarlijkse bijdrage op basis van het aantal inwoners.		
Financieel belang	De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Geprognosticeerde kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2025	31-12-2025
	Eigen vermogen	1.499	1.469
	Vreemd vermogen	34.844	34.844
	Resultaat		0
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	De 13 deelnemende gemeenten hebben de inhoudelijke agenda 2019-2023 opgesteld die de leidraad vormt voor de gezamenlijke ambities en opgaven. Daarnaast is in 2022 het Werkprogramma 2022-2026 vastgesteld, waarin de activiteiten die Holland Rijnland de komende vier jaar wil oppakken worden behandeld. Ook dienen gemeenten – indien relevant – financiële middelen en capaciteit te leveren om de speerpunten uit de Inhoudelijke agenda en diverse regionale uitvoeringstaken te realiseren. Per 1 januari 2023 is de jeugdhulp ondergebracht in de GR Service Organisatie Zorg (voormalige TWO Jeugdhulp). Het regionaal investeringsfonds had initieel een looptijd tot en met 2022. De looptijd van het project Rijnlandroute en van het Groenprogramma is verlengd tot en met 2024. De looptijd van het HOV-netwerk ZHN en Vitalisering Greenport Duin- en Bollenstreek is naar aanleiding van de tussenevaluatie uit 2020 verlengd tot 2027. Meer informatie: www.hollandrijnland.nl Deze GR heeft een relatie met: ■ Programma 1 Natuur en landschap ■ Programma 2 Verkeer en infrastructuur ■ Programma 3 Wonen en economie ■ Programma 4 Sociale infrastructuur		

3 Service-organisatie Zorg Holland Rijnland (SOZ)

Vestigingsplaats	Leiden.												
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).												
Doelstelling/publiek belang	De regeling draagt zorg voor de inkoop en het contractbeheer van gespecialiseerde jeugdhulp in het Holland Rijnland regio. Het gaat om: (a) Regionale jeugdhulp in het gedwongen kader (b) Gespecialiseerde jeugdhulp.												
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het bestuur: Het bestuur is een samenwerking van alle gemeenten uit de Holland Rijnland jeugdhulp regio en telt evenveel leden. Dit zijn alle portefeuillehouders jeugd. In elke bestuurscommissie is het college van B&W vertegenwoordigd.												
Jaarlijkse bijdrage	n.n.b.												
Financieel belang	De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.												
Geprognosticeerde kerncijfers	<table><tr><td>(bedragen x € 1.000)</td><td>1-1-2025</td><td>31-12-2025</td></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>n.n.b.</td><td>n.n.b.</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>n.n.b.</td><td>n.n.b.</td></tr><tr><td>Resultaat</td><td></td><td>n.n.b.</td></tr></table>	(bedragen x € 1.000)	1-1-2025	31-12-2025	Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.	Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	Resultaat		n.n.b.
(bedragen x € 1.000)	1-1-2025	31-12-2025											
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.											
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.											
Resultaat		n.n.b.											
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.												
Overige informatie	<p>De SOZ is vanaf 2023 een zelfstandige GR (eerder werden deze taken binnen HR opgepakt). Vanaf 2024 is de dienstverlening van de SOZ uitgebreid omdat de gemeente Voorschoten zich heeft aangesloten bij de Holland Rijnland regio ten behoeve van de inkoop specialistische jeugdhulp. Daarnaast is de deelname van de gemeente Kaag en Braassem in dit samenwerkingsverband uitgebreid.</p> <p>Deze GR heeft een relatie met:</p> <ul style="list-style-type: none">■ Programma 4 Sociale infrastructuur												

4 Omgevingsdienst West-Holland (ODWH)

Vestigingsplaats	Leiden.												
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).												
Doelstelling/publiek belang	De Omgevingsdienst staat voor duurzaamheid en het bewaken en verbeteren van de kwaliteit en veiligheid van de leefomgeving in de regio Holland Rijnland. Dit doet zij door vergunningverlenings-, toezichts-, handhavings- en adviestaken uit te voeren. De Omgevingsdienst geeft milieubeschikkingen namens gemeenten, ziet toe op naleving van milieuwetgeving, geeft milieadvies aan gemeenten en informeert inwoners en bedrijven op het gebied van milieu.												
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het algemeen bestuur; het algemeen bestuur stelt jaarlijks de stemverhouding vast. Die stemverhouding staat in verhouding met de gemeentelijke bijdrage. Het dagelijks bestuur bestaat uit vijf leden, waaronder geen leden uit Oegstgeest. Het algemeen bestuur bestaat uit 26 leden, waarvan twee bestuursleden afkomstig zijn uit Oegstgeest.												
Jaarlijkse bijdrage	Een jaarlijkse bijdrage op basis van uren.												
Financieel belang	De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten en door taakstelling veroorzaakte frictiekosten.												
Geprognosticeerde kerncijfers	<table><tr><td>(bedragen x € 1.000)</td><td>1-1-2025</td><td>31-12-2025</td></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>380</td><td>2.206</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>11.782</td><td>14.392</td></tr><tr><td>Resultaat</td><td></td><td>0</td></tr></table>	(bedragen x € 1.000)	1-1-2025	31-12-2025	Eigen vermogen	380	2.206	Vreemd vermogen	11.782	14.392	Resultaat		0
(bedragen x € 1.000)	1-1-2025	31-12-2025											
Eigen vermogen	380	2.206											
Vreemd vermogen	11.782	14.392											
Resultaat		0											
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.												
Overige informatie	<p>Met de Omgevingswet in het vooruitzicht moet de ODWH inspelen op nieuwe wensen van opdrachtgevers. Meer informatie: www.odwh.nl</p> <p>Deze GR heeft een relatie met:</p> <ul style="list-style-type: none">■ Programma 1 Natuur en landschap■ Programma 2 Verkeer en infrastructuur												

5 Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)

Vestigingsplaats	Leiden.												
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).												
Doelstelling/publiek belang	De Veiligheidsregio behartigt, op grond van de vastgestelde gemeenschappelijke regeling, de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op de volgende terreinen: <ul style="list-style-type: none">• De brandweerzorg.• Het inrichten en in stand houden van de gemeenschappelijke meldkamer.• De geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen.• De multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing.• De samenwerking bij de gemeentelijke crisisbeheersing en rampenbestrijding.												
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers bestuur. De 19 burgemeesters uit de regio Hollands Midden vormen samen het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Hollands Midden. Het Dagelijks Bestuur is samengesteld uit zeven burgemeesters en een voorzitter, de burgemeester van de gemeente Leiden. Per september 2022 is de burgemeester van Oegstgeest ook lid van het Dagelijks Bestuur.												
Jaarlijkse bijdrage	Een jaarlijkse bijdrage op basis van een binnenregionale verdeelsleutel (de Cebeon-norm)												
Financieel belang	De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.												
Geprognosticeerde kerncijfers	<table><thead><tr><th>(bedragen x € 1.000)</th><th>1-1-2025</th><th>31-12-2025</th></tr></thead><tbody><tr><td>Eigen vermogen</td><td>5.689</td><td>5.814</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>88.174</td><td>87.352</td></tr><tr><td>Resultaat</td><td></td><td></td></tr></tbody></table>	(bedragen x € 1.000)	1-1-2025	31-12-2025	Eigen vermogen	5.689	5.814	Vreemd vermogen	88.174	87.352	Resultaat		
(bedragen x € 1.000)	1-1-2025	31-12-2025											
Eigen vermogen	5.689	5.814											
Vreemd vermogen	88.174	87.352											
Resultaat													
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen. De veiligheidsregio heeft een inventarisatie van de risico's gemaakt. Deze zijn opgenomen in de programmabegroting van VRHM.												
Overige informatie	<p>In 2022 is, na consultatie van alle gemeenteraden, het Regionaal Risicoprofiel 2023-2026 door het Algemeen Bestuur van de VRHM vastgesteld. Dit vormde de basis voor het Regionaal Beleidsplan VRHM 2024-2027 welke in november 2023 in de commissie is besproken en in maart 2024 is vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de VRHM.</p> <p>Een nieuw onderdeel aan de Veiligheidsregio in 2025 is de Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen (GHOR)-component. Tot 2025 maakte deze component deel uit van de bijdrage aan Hecht. Door de uitvoering van de taak Geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen (GHOR) is er een relatie tussen de Veiligheidsregio Hollands Midden (beleid) en de Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg (uitvoering).</p> <p>Meer informatie: www.vrhm.nl Deze GR heeft verder een relatie met:</p> <ul style="list-style-type: none">■ Programma 4 Sociale infrastructuur												

6 Gemeenschappelijke Regeling Kust-, Duin- en Bollenstreek (GR KDB)

Vestigingsplaats	Voorhout.												
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).												
Doelstelling/publiek belang	De GR heeft voert op een bedrijfsmatig verantwoorde wijze taken van en voor de deelnemende gemeenten uit op het terrein van gesubsidieerde arbeid. Voor de gemeente Oegstgeest voert de GR KDB de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit.												
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in het bestuur. De GR heeft 7 deelnemende gemeenten. Alle 7 gemeenten hebben een stem die even zwaar meetelt. Vanuit Oegstgeest is er één bestuurslid afgevaardigd.												
Jaarlijkse bijdrage	Het Rijk betaalt een bedrag per geïndiceerde WSW-deelnemer aan de gemeenten. Deze rijksbijdrage wordt vanuit de gemeente doorbetaald aan de Sociale werkvoorziening. De rijksbijdrage is ontoereikend. Gemeenten leveren daarom jaarlijks een aanvullende bijdrage die grotendeels gebaseerd is op het aantal deelnemers in verhouding tot het totaal.												
Financieel belang	De deelnemende gemeenten zijn gezamenlijk aansprakelijk voor de tekorten in de gemeenschappelijke regeling.												
Geprognosticeerde kerncijfers	<table><thead><tr><th>(bedragen x € 1.000)</th><th>1-1-2025</th><th>31-12-2025</th></tr></thead><tbody><tr><td>Eigen vermogen</td><td>4.656</td><td>4.091</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>1.300</td><td>2.404</td></tr><tr><td>Resultaat</td><td></td><td>0</td></tr></tbody></table>	(bedragen x € 1.000)	1-1-2025	31-12-2025	Eigen vermogen	4.656	4.091	Vreemd vermogen	1.300	2.404	Resultaat		0
(bedragen x € 1.000)	1-1-2025	31-12-2025											
Eigen vermogen	4.656	4.091											
Vreemd vermogen	1.300	2.404											
Resultaat		0											
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.												
Overige informatie	<p>Per 2018 heeft er een reorganisatie bij de GR plaatsgevonden. Inzet is een omvorming op termijn van een SW bedrijf naar een toeleidingsbedrijf. Ter ondersteuning van de overgang zijn modules geïntroduceerd. De gemeente Oegstgeest heeft besloten alleen deel te nemen aan de module WSW-oud (hetzelfde geldt voor Wassenaar). De reden voor deze keuze is dat de gemeente Oegstgeest voor samenwerking in de Leidse regio heeft gekozen. In het bestuur van de GR heeft Oegstgeest wel stemrecht over de ontwikkelingen met betrekking tot de andere modules zodat er invloed is met betrekking tot de gehele GR.</p> <p>Deze GR heeft een relatie met:</p> <ul style="list-style-type: none">■ Programma 4 Sociale infrastructuur												

7 Belastingensamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)

Vestigingsplaats	Leiden.												
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).												
Doelstelling/publiek belang	De Belastingensamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR) is een samenwerkingsverband op het gebied van belastingen tussen het hoogheemraadschap van Rijnland en de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, Velsen, Voorschoten, Waddinxveen, Wassenaar en Zoeterwoude. De BSGR voert namens de deelnemers de heffing en invordering van lokale belastingen uit. Ook bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarde voor alle onroerende zaken in deze gemeenten.												
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiger(s) in het bestuur.												
Jaarlijkse bijdrage	Een jaarlijkse bijdrage volgens een in het bedrijfsplan opgenomen verdeelsleutel.												
Financieel belang	De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.												
Geprognosticeerde kerncijfers	<table><thead><tr><th>(bedragen x € 1.000)</th><th>1-1-2025</th><th>31-12-2025</th></tr></thead><tbody><tr><td>Eigen vermogen</td><td>846</td><td>846</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>11.748</td><td>12.199</td></tr><tr><td>Resultaat</td><td></td><td>0</td></tr></tbody></table>	(bedragen x € 1.000)	1-1-2025	31-12-2025	Eigen vermogen	846	846	Vreemd vermogen	11.748	12.199	Resultaat		0
(bedragen x € 1.000)	1-1-2025	31-12-2025											
Eigen vermogen	846	846											
Vreemd vermogen	11.748	12.199											
Resultaat		0											
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.												
Overige informatie	<p>Het algemeen bestuur wil de huidige vorm van de BSGR consolideren en waar mogelijk groeien. Deze groei moet zitten in een verdere optimalisatie van de prijs-kwaliteitverhouding, het aantal deelnemers en 'groei' op het gebied van marketing en profilering van de BSGR - 'be good and tell about it'.</p> <p>Bij de ontwikkelingen en groei moet in gedachten gehouden worden dat de BSGR primair een maatschappelijke organisatie is die dienend is richting haar deelnemers en burgers. Basiswaarden als eerlijkheid, rechtvaardigheid en billijkheid staan daarbij voorop. Meer informatie: www.bsgr.nl</p> <p>Deze GR heeft een relatie met:</p> <ul style="list-style-type: none">■ Programma 5 Bestuur■ Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen												

Vennootschappen

8	Nv Bank Nederlands Gemeenten		
Vestigingsplaats	Den Haag.		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap.		
Doelstelling/publiek belang	De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecificeerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.		
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder		
Jaarlijkse bijdrage	Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden.		
Financieel belang	Oegstgeest is voor 0,08% aandeelhouder en heeft 46.059 aandelen in de BNG. Jaarlijks wordt dividend verstrekt over de in het bezit zijnde aandelen. Over 2021 bedroeg dit € 105.015. De BNG is een NV. De aandeelhouders zijn niet aansprakelijk voor eventuele tekorten bij de BNG.		
Kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2023	31-12-2023
	Eigen vermogen	4.615.000	4.721.000
	Vreemd vermogen	107.459.000	110.819.000
	Resultaat		254.000
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	www.bng.nl Deze GR heeft een relatie met: ■ Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen		
9	Alliander nv		
Vestigingsplaats	Arnhem.		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap.		
Doelstelling/publiek belang	Via energienetwerken zorgt Alliander voor de distributie van gas en elektriciteit in een groot deel van Nederland.		
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder.		
Jaarlijkse bijdrage	Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden.		
Financieel belang	Het aantal aandelen is 497.748 en het relatieve aandeel is 0,36386%. Jaarlijks wordt dividend verstrekt over de in bezit zijnde aandelen. Over 2022 bedroeg dit € 298.005. Daarnaast heeft de gemeente in 2021 een reverse converteerbare hybride lening verstrekt van € 2.183.181 ter versterking van de kapitaalstructuur van Alliander om de grote investeringen in het energienet tegen betere condities te kunnen financieren. Op termijn kan de lening door Alliander in aandelen worden omgezet. We ontvangen voor deze lening een rentevergoeding.		
Kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2023	31-12-2023
	Eigen vermogen	4.570.000	4.749.000
	Vreemd vermogen	6.122.000	6.897.000
	Resultaat		267.000
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	www.alliander.nl Deze GR heeft een relatie met: ■ Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen		
10	Dunea nv		
Vestigingsplaats	Zoetermeer.		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap.		
Doelstelling/publiek belang	Dunea produceert en levert aan circa 1,3 miljoen klanten in het westelijk deel van Zuid-Holland goed en betrouwbaar drinkwater.		
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder.		
Jaarlijkse bijdrage	Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden.		
Financieel belang	Oegstgeest is met het aantal aandelen van 75.688 voor 1,89% aandeelhouder. Er wordt geen dividend uitgekeerd. De winst wordt intern benut voor de financiering van investeringen.		
Kerncijfers	Bedragen x € 1.000	1-1-2023	31-12-2023
	Eigen vermogen	251.601	258.451
	Vreemd vermogen	371.196	386.928
	Resultaat		6.850
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	www.dunea.nl Deze GR heeft een relatie met: ■ Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen		

11**Vof Oegstgeest aan de Rijn**

Vestigingsplaats	Oegstgeest.		
Rechtsvorm	Vennootschap onder firma.		
Doelstelling/publiek belang	Het ontwikkelen en realiseren van de woningbouwlocatie Nieuw-Rhijngeest, deelplan Oegstgeest aan de Rijn.		
Bestuurlijk belang	De gemeente is vennoot en heeft een belang van 50%.		
Jaarlijkse bijdrage	Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden.		
Financieel belang	De gemeente Oegstgeest treedt samen met samenwerkingspartner Bouwfonds op als vennoot in een vennootschap onder firma. De gemeente is 50% eigenaar van de vof. De vof heeft een sluitende grondexploitatie.		
Kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2023	31-12-2023
	Eigen vermogen	0	0
	Vreemd vermogen	5.382	3.808
	Resultaat		1.140
Risico's	Er zijn nog aanzienlijke risico's die zijn afgedekt in het resultaat van de grondexploitatie.		
Overige informatie	De verkoop van woningen in dit gebied loopt ten einde. Uitvoering van de grondexploitatie van de vof verloopt volgens plan. De vof stelt haar eigen grondexploitatie vast. De eventuele consequenties van de deelneming staan opgenomen in de begroting. Zie ook de paragraaf weerstandsvermogen en de paragraaf grondbeleid. Deze GR heeft een relatie met: <ul style="list-style-type: none"> ■ Programma 3 Wonen en economie 		

Stichtingen**12****Stichting Leiden Bio Science Park**

Vestigingsplaats	Leiden
Rechtsvorm	Stichting.
Doelstelling/publiek belang	Het Leiden Bio Science Park toekomstbestendig te maken door het LBSP door te ontwikkelen tot een Innovatie District. Met deze doorontwikkeling zal de aantrekkelijkheid voor vestiging toenemen bij (inter)nationale bedrijven.
Bestuurlijk belang	De wethouder Economie heeft zitting in het bestuur van de stichting.
Jaarlijkse bijdrage	De stichting ontvangt een jaarlijkse subsidie van € 50.000.
Financieel belang	De financiële bijdragen die de gemeente zal voldoen, zijn geen investeringen die worden geactiveerd op de gemeentelijke balans of garantstellingen. De betalingen zijn tegenprestaties voor opdrachten. De stichting ontvangt subsidies, partnerbijdragen en overige bijdragen.
Kerncijfers	Niet van toepassing. Dit is een samenwerkingsverband op grond van een overeenkomst; er is geen sprake van een eigenstandige organisatie.
Risico's	Er zijn aanzienlijke risico's die zijn afgedekt in de risicoreserve grondexploitaties.
Overige informatie	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen. Deze GR heeft een relatie met: <ul style="list-style-type: none"> ■ Programma 3 Wonen en economie

3.2.7 Paragraaf Grondbeleid

1. Visie en beleid

De nota Grondbeleid 2024 en de grondprijzenbrief 2024-2025 hebben we vastgesteld in de raad van 29 februari 2024. De maatschappelijke en economische ontwikkelingen, maar ook de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 hebben ervoor gezorgd dat er veel is veranderd op het gebied van ons grondbeleid, waardoor wij ons beleid hebben geactualiseerd. In de Nota Grondbeleid zijn de spelregels opgenomen over de rol van de gemeente in gebiedsontwikkeling. De nota bevat richtlijnen voor de wijze waarop de gemeente bestaand grondgebruik in eigendom handhaaft en gewenste veranderingen realiseert, zodat dit past binnen de gemeentelijke ambities ten aanzien van ruimtelijke ordening. Het grondbeleid is een middel om ruimtelijke doelstellingen op het gebied van wonen, economie, natuur, groen, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen te realiseren.

Grondtransacties en grondexploitaties (ook grex genoemd) voeren we uit volgens dit beleid. Hetzelfde geldt voor kostenverhaal en/of exploitatieovereenkomsten die we afsluiten op grond van de Omgevingswet. Het grondbeleid heeft een grote samenhang met de realisatie van de programma's en projecten en heeft er daar ook een grote invloed op. De ambities in deze programma's en projecten resulteren altijd in een vraag naar ruimte en daarmee in een vraag naar verdeling van grond.

Het grondbeleid richt zich op waar de grond wordt gekocht, geëxploiteerd, ontwikkeld en verkocht. We zijn in 2024 overgegaan van louter faciliterend grondbeleid naar situationeel grondbeleid. Economische conjunctuurbewegingen maken projectgerichte oplossingen gewenst. Daarom moeten we altijd alle mogelijke vormen van partnerships en samenwerkingsverbanden overwegen, maar soms is samenwerking niet wenselijk. Bij aankoop van grond zal een taxatie ten grondslag liggen aan de prijs (marktconforme grondprijs). De Grondprijzenbrief is hiervoor niet toereikend.

Doelstellingen

Grondbeleid is niet zonder financiële risico's. Hierover staat meer in de paragraaf Weerstandsvermogen. Voor grondbeleid en grondexploitaties gelden de volgende doelstellingen:

- In onze grondpolitiek zijn we situationeel. Als andere partijen ontwikkelen bewaken we het algemeen belang door kaders te stellen.
- Risicomanagement van het grondbeleid en de uitvoering zijn volgens de nota Grondbeleid.
- We overwegen of samenwerkingsvormen een toegevoegde waarde hebben.
- We willen vlot kunnen inspelen op markontwikkelingen bij verwerving en uitgifte.
- Ons uitgangspunt is de grondprijzenbrief 2024-2025, waarbij we bij definitieve prijsbepaling in principe marktconforme prijzen hanteren.
- We willen positief renderende dan wel kostendekkende grondexploitaties en exploitatieovereenkomsten.
- De kosten en opbrengsten die niet onder een grondexploitatie vallen en die zijn gemoeid met de uitvoering van het grondbeleid, komen ten laste en ten gunste van de algemene middelen.

De activiteiten in 2025

Jaarlijks stellen we een werkbudget Grondzaken beschikbaar om het grondbeleid te kunnen uitvoeren dat niet onder een grondexploitatie valt. Dit budget wenden we onder andere aan voor taxaties, informatiebetrekking van het kadaster, incidentele inschakeling van externe deskundigen, bodemonderzoeken en exploitatie en beheer van vastgoed dat tijdelijk in onze vastgoedportefeuille zit.

2. Financiële prognose

De eerstvolgende actualisatie van de grondexploitaties is bij de jaarrekening 2024. Er zijn geen ontwikkelingen die een eerdere actualisatie noodzakelijk maken. Onderstaande cijfers en toelichting komen dan ook overeen met de cijfers zoals die gepresenteerd zijn in de jaarrekening 2023.

In het Meerjarenprogramma Grondexploitaties (MPG) dat de gemeenteraad in juni 2024 heeft vastgesteld, gaan we specifiek in op de ontwikkeling van de grondexploitaties en de voortgang van de verschillende projecten. De grondexploitaties naderen hun einde. In 2025 zullen de laatste woningen worden gebouwd en een aanvang worden gemaakt met het woonrijp maken.

In onderstaande tabel staan de schuldpositie, het resultaat en de risico's van onze grondexploitaties. De financiële resultaten (afgerond op € 1.000) van de begin 2024 geactualiseerde grondexploitaties geven het volgende beeld:

NRG gronden Oegstgeest aan de Rijn (VOF) NRG Restgebieden	Balanswaarde per 31-12-2023	Nog te realiseren kosten	Nog te realiseren opbrengsten	Verwacht exploitatieresultaat op eindwaarde (-/- = nadelig)	Resterende risico's
Totaal	-913.000	8.422.000	6.898.000	-611.000	700.000
Schuldreductie tot en met einde looptijd investeringen (2025)					-1.524.000
Stand van de voorziening					
- voorziening Tekort Nieuw-Rhijngceest Restgebieden op eindwaarde:					618.000
- voorziening Tekort Nieuw-Rhijngceest gronden Oegstgeest aan de Rijn op eindwaarde:					0
Risicoreserve Grondexploitaties (streefwaarde 100% van de resterende risico's); gewenste omvang:					700.000
Voor de deelneming Oegstgeest aan de Rijn VOF (50% deelneming) is een saldo op einddatum opgenomen van € 562.000					0

Het verwachte resultaat van de grondexploitaties voor Nieuw-Rhijngceest restgebieden bedraagt circa € 618.000 (negatief) op eindwaarde. Het verlies is gedekt in de voorziening tekort Nieuw-Rhijngceest restgebieden. De resterende risico's zoals die zijn opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen ramen we op € 700.000. Voor de deelneming (50%) in Oegstgeest aan de Rijn is de risicopositie van Oegstgeest geraamd op nihil.

De risicopositie in de grondexploitaties is per saldo afgenomen.

- De risicopositie voor Nieuw-Rhijngceest restgebieden neemt af. Door de voortgang in de uitvoering wordt het restrisico steeds kleiner. De belangrijkste risico's zijn nog: het mogelijk niet (volledig) kunnen innen van subsidies en bijdragen en extra kosten door het ontstaan van knelpunten in de planning.
- De risico's in de grondexploitatie van de VOF Oegstgeest aan de Rijn zijn iets afgenomen ten opzichte van vorig jaar, voornamelijk omdat de meeste grondverkoop gecontracteerd zijn, en daarmee het marktrisico afneemt. De belangrijkste risico's in de deelneming zijn nog bodemvervuiling en grondoverschot, extra kosten voor het bouw- en woonrijp maken door prijsstijging en vertraging. De gemeente heeft een aandeel van 50% in de resterende risico's. Het positieve resultaat in de grondexploitatie van de VOF dekt naar verwachting de risico's, een risicoreserve is hier niet nodig.

De stand in de Risicoreserve Grondexploitaties is € 700.000. De nog resterende risico's in de afrondende fase van de grondexploitaties zijn reëel en hebben zich het afgelopen jaar ten dele ook voorgedaan. De risico's op de uitvoering van de grondexploitaties nemen af. Uit voorzichtigheidsprincipe wordt daarom een dekking van 100% aangehouden.

Het aandeel van de schuldreductie dat voortvloeit uit de investeringen in de grondexploitaties is het saldo van de nog te realiseren kosten en nog te realiseren opbrengsten (de cashflow). Dit bedraagt circa € 1,5 miljoen (negatief). Dit betekent dat – op grond van deze cijfers – de nog te realiseren cashflow uit de grondexploitaties niet meer bijdraagt aan het terugdringen van de schuldpositie, maar nog een investering vraagt.

3. Stand van zaken uitvoering per deelexploitatie

Voor gedetailleerde informatie per deelexploitatie verwijzen we naar het meerjarenprogramma Grondexploitaties (MPG) 2024.

3.2.8 Paragraaf Duurzaamheid

Inleiding

In het Klimaatakkoord van Parijs (2015) heeft Nederland in Europees verband afgesproken om de CO₂ uitstoot in 2030 met tenminste 49% te verminderen en in 2050 klimaatneutraal te zijn. Deze doelstelling is op nationaal niveau vastgelegd in de Klimaatwet en in 2019 in het Klimaatakkoord. In het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie zijn bovendien concrete afspraken gemaakt over klimaatadaptatie en zijn hiertoe ook werkregio's benoemd. Gemeenten hebben een rol en taak toebedeeld gekregen om regie te voeren op de energietransitie (samen met de regio en met doelgroepen in de samenleving) en om inzicht te verkrijgen in de klimaatrisico's in de gemeente en daar zo nodig op te acteren. Ook vanuit het Rijksbrede programma Circulaire Economie vraagt het Rijk van gemeenten om stappen te zetten naar een samenleving waarin we grondstoffen en afval zo veel mogelijk voorkomen en hergebruiken. Een circulaire economie draagt eveneens bij aan CO₂-reductie en is derhalve ook onderdeel van de Klimaatagenda.

Energietransitie

We blijven langs de in 2024 vastgestelde Lokale Energiestrategie (LES) en uitvoeringsagenda werken aan energiebesparing en de energietransitie naar duurzame warmte en elektriciteit. Allereerst blijven we inwoners, ondernemers en andere doelgroepen van informatie voorzien over de praktische stappen die zij kunnen zetten op het gebied van energiebesparing en energieopwekking en waarom dit zo belangrijk is. Ook blijven voor alle bewoners de energiecoaches beschikbaar voor gratis bespaaradvies.

Daarnaast richten we voor verschillende doelgroepen ondersteuning in, bijvoorbeeld in de vorm van het Lokaal Isolatieplan waarbij bewoners met en zonder recht op energietoeslag profiteren van subsidies en/of inkoopacties voor isolatie. Om ondersteuning voor isolatie efficiënt in te kunnen zetten gaan we aan de slag met het opstellen van een soortenmanagementplan (SMP). Een ontheffing van de Wet Natuurbescherming is noodzakelijk bij het nemen van sommige verduurzamingsmaatregelen, omdat deze maatregelen schade kunnen aanrichten aan bepaalde beschermde diersoorten, zoals vleermuizen, zwaluwen en huismussen. Een SMP zorgt voor een gemeentebrede ontheffing. Dit bespaart huiseigenaren geld en tijd. Voor VvE's zijn we in 2024 gestart met een extern adviesbureau dat ondersteuning biedt bij het opstellen van verduurzamingsplannen en informatie biedt over het aanvragen van beschikbare subsidies. Ook de komende jaren zullen we per doelgroep blijven bekijken welke informatie en ondersteuning we kunnen bieden en blijven we ook met de woningcorporatie Meerwonen samenwerken.

Als laatste lijn zetten we de komende jaren in op het onderzoeken van de verschillende opties van duurzame opwek van energie. We kijken daarbij met name naar het stimuleren van opwek van zonne-energie op kleine en grote daken. Maar zullen ook de opties voor solar carports verder onderzoeken en uitwerken. Ook gaan we de mogelijkheden voor zonne-energie langs infrastructuur verkennen.

Warmtetransitie

Binnen de warmtetransitie is er een aantal belangrijke onderwerpen. Allereerst gaan we in navolging van de warmteplannen voor de Bloemenbuurt en Nieuw-Rhijngest aan de slag met de eerste kavelontwikkeling voor een eerste warmtekavel in en rondom de Bloemenbuurt. Ook zullen we bekijken hoe we voor Nieuw-Rhijngest een vervolg kunnen geven en inwoners kunnen ondersteunen om de stap naar een all-electric oplossing te zetten. Ook voor andere wijken zullen we aan de slag gaan met warmteplannen en informatievoorziening over de warmtetransitie. We gaan de Transitievisie Warmte herijken naar een Warmteprogramma. We blijven hierbij met bewoners in gesprek over de wensen en mogelijkheden om die zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen.

Daarnaast blijven we inzetten op de ontwikkeling van een Open Regionaal Energiesysteem, met verschillende warmtebronnen, zoals restwarmte via WarmtelinQ+ en geothermie. We hebben daarbij aandacht voor een eerlijke verdeling van warmte voor onze inwoners en in de regio. We houden vast aan de publieke waarden van betaalbaarheid, leveringszekerheid en duurzaamheid. In het kader van WarmtelinQ+ blijven we in gesprek met Gasunie en Vattenfall om zorg te dragen voor de aanlanding van WarmtelinQ+ bij Leiden Bio Science Park. Ook bekijken we de mogelijkheden om een deel van de bron eventueel te kunnen benutten voor Oegstgeest.

Voor geothermie geldt dat we in gesprek blijven met Aardwarmte Rijnland en de Duin en Bollenstreek, en in de toekomst mogelijk andere geothermie operators, voor de ontwikkeling van een of meerdere geothermiebronnen.

Vanuit samenwerkingsverband Warmte Leidse Regio is onderzoek gedaan naar een Open Regionaal Energiesysteem, rolneming in de warmtetransitie en kostenverevening. Vervolgens zal worden ingezet op de uitvoering: in bestuurlijke

overleggen is overeengekomen dat er de komende jaren gewerkt wordt aan het realiseren van het Open Regionaal Energiesysteem en wordt er daarnaast verkend of we regionaal een warmtebedrijf kunnen oprichten.

Klimaatadaptatie

We blijven de komende jaren actief inzetten op klimaatadaptatie om voor onze inwoners een gezonde en klimaatbestendige omgeving te realiseren. Wij doen dit in de lijn van de Klimaatadaptatiestrategie en het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA), onderdeel van het Nationale Deltaprogramma. Dit plan houdt in dat overheden ervoor zorgen dat schade door hittestress, wateroverlast, droogte en overstromingen zo min mogelijk toeneemt.

We geven de komende jaren uitvoering aan de integrale meerjarenonderhoudsplannen voor de openbare ruimte waarbinnen de in de Klimaatadaptatie gestelde doelen integraal worden meegenomen. Ook zetten we in op het bewustmaken van inwoners van klimaatrisico's en stimuleren we hen bij te dragen aan een klimaatbestendige en biodiverse inrichting van de leefomgeving. Naast de subsidie voor regentonnen uit 2024 zullen we ook starten met een subsidieregeling Klimaatadaptatie, waarbij bewoners subsidie kunnen krijgen voor bijvoorbeeld een groen sedumdak of het ondergronds opslaan van hemelwater. Naast de klimaatadaptieve voortuin die in 2024 als voorbeeld is aangelegd zullen we aan de slag gaan met het klimaatadaptief inrichten van het Boerhaaveplein, om ook als voorbeeld en pilot te dienen. Om inwoners nog beter en persoonlijker te kunnen ondersteunen zullen we groencoaches gaan opleiden. Zij zullen, net als de energiecoaches, voor alle bewoners gratis beschikbaar zijn om ze te adviseren bij het vergroenen en klimaatadaptief inrichten van de tuin. Ook voor klimaatadaptatie en vergroening blijven we communiceren via de verschillende kanalen zoals de Oegstgeester Courant en de GaGoed website.

Financieel

Er is bij duurzaamheid sprake van twee type geldstromen. Enerzijds hebben we te maken met een structureel jaarlijks budget van € 89.000 op het thema Duurzaamheid, deze middelen zijn inzetbaar voor het thema Duurzaamheid in brede zin. Anderzijds zijn er vanuit het Rijk voor duurzaamheid verschillende SPUK-regelingen die bedoeld zijn voor specifieke doeleinden. Zo ontvangen we tot en met 2025 structureel € 450.000 per jaar aan CDOKE-middelen voor de uitvoering van het klimaatakkoord. Deze gelden zijn alleen in te zetten voor de energietransitie en niet voor stikstofproblematiek of klimaatadaptatie. Daarnaast hebben we in 2022 een SPUK-regeling van € 234.000 ontvangen voor het verhelpen van energiearmoede. Deze regeling is in 2023 met nog eens € 88.000 opgehoogd. Het restant voor de SPUK-regeling bedraagt € 80.000 voor 2025. Tenslotte hebben we vanuit de SPUK-regeling voor het Nationaal Isolatieprogramma in de eerste tranche € 288.000 ontvangen. Daarmee hebben we vanaf 2024 uitvoering gegeven aan het Lokaal Isolatieprogramma en ondersteunen we bewoners bij het nemen van isolerende maatregelen. Dit budget en dat van energiearmoede zijn volledig ingezet als bestedingen en subsidies voor bewoners. Kanttekening is dat een deel van de projecten en uitvoering van de klimaatadaptatiestrategie bekostigd wordt vanuit het duurzaamheidsbudget.

3.2.9 Paragraaf Wet open overheid (Woo)

De Woo kent 11 verschillende informatiecategorieën die in een periode van 8 jaar, in fases actief openbaar gemaakt moeten worden. In de eerste helft van 2025 implementeren wij de tweede tranche informatiecategorieën. Afhankelijk van hoe voorspoedig de uitrol hiervan in heel Nederland gebeurt, zal de minister ons opdragen om omstreeks de tweede helft van 2025 ook de derde tranche informatiecategorieën actief openbaar te maken.

De tweede tranche bestaat uit ontwerpen van regelgeving waarover advies is gevraagd aan een externe partij (met inbegrip van de adviesvraag) en gevraagde en ongevraagde adviezen van adviescolleges en commissies over andere onderwerpen (met inbegrip van de adviesvraag). Daarnaast zullen ook jaarplannen en jaarverslagen, vergaderstukken van raad en college, en agenda's en besluiten van het college actief openbaar gemaakt worden. Dit voor zover dat nu niet al gebeurt. Als onderdeel van deze tranche zullen ook voor het eerst Woo-verzoeken en -besluiten actief openbaar gemaakt worden.

De derde tranche omvat bij college en raad ingekomen stukken, convenanten, onderzoeksrapporten en klachtoordelen.

Alle documenten zullen te vinden zijn via de landelijke Woo-index waarop Oegstgeest inmiddels is aangesloten.